

Bilim, gerçeği bilmektir.

H. Artıntürk

GENÇ KALEMLER

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi Edebiyat, Kültür ve Sanat Dergisi Yıl:8 Sayı:7 Mayıs 2018

Yazın Bittiği

Yazın bittiği her yerde söylenir.
Böyle kırmızı kalkan görülmemiştir
Ölüleri örten yapraklardan başka.
Çünkü sahiden yaz bitmiştir,
Göle bakmaktan usanır insan,
Koru tutmaktan, yol gözlemekten;
Çadırlar toplanır, yaralar sarılır;
Durgun bir yolculuk, uzun bir şapka
Artık yaprakları beklemektedir.

Aşk midir kiş gelince başlayan
Beyaz kılıçla yürüyen aşka...
Bırakmaz olur kuşların ülkeler,
Yazın her yerde bittiği söylenir;
Yorgunluklar çoğalır silahlardan sonra;
Kardan mezarları görür ıssızlığın
Ölü öpüşlerin koyuldu ayıla...
Aşk kalmıştır otlarda yılı götüren,
Cesur savaşçıları taşıyan kiş.

Her yerde yazın bittiği söylenir,
Çürür çiçeklere yapışan kanlar;
Belki uzaktan iki atlı yaklaşır,
Belki yakından iki yaprak kalır;
Akşamın örtüsü derelerde yıkanır,
Gökyüzünü görünce gecenin devi
Çıkarıp şapkasından yıldızlar saçır,
Cüceler bunu bilir, gürgeçen bilir,
Aşkın uyumadığı her yerde söylenir.

Ülkü Tamer

Çizen: Yağmur Özdemir Hazirlik A 300

İÇİNDEKİLER

- 2 Editör
- 3 Okul Müdürü
- 4-5 Okulumuzdan Görüntüler
- 6 Sergüzeşt-i Muâllim
- 7 Toprak Kavgası-Üç Nokta- Öyledir
- 8 Ne Chante Pas
- 9 Soluk Mavi Nokta
- 10 Keşke-Sokak Lambası
- 11 Hiçliğin İçinde Hiç-Başarısız Girişim
- 12 Komodinin Üzerindeki Not
- 13 Yalnızlığın Ötesi
- 14 Bir Damla Yağmur-Garip
- 15 Gece-Hiçliğin Cenneti
- 16 Güneşi Zihninde Tutamlar-2018
- 17 Yok (Oluşum)
- 18 Açık Bir İstiare - Hai-Ku - Kendim Kendimle
- 19 İhtimal - Ben Ölüsem
- 20 Kambur İstiridye
- 21 Lisan-ı Hafi
- 22 Viva La Vida
- 23 Depresyon - Meçhul - Tuhaf - Cellat
- 24 Serbest Müstezat - Ol
- 24 Bazı Zamanlar - Kader Çarkı
- 25 Kış Uykusu
- 26 Nedir Bu İçimdeki Boşluk
- 27 Dedem Aşık Kul Mustafa'ya Nazire - Divane
- 28 Uzak Dur! - Yaşamı Yeniden Fark Edişim
- 29 Batı ve Doğu (İslam) Felsefesine Genel Bir Bakış
- 30 Tuncay Dincel İle Bilim ve Felsefe Üzerinde Mülakat
- 31 Youthquake: Gençlik Depremi - İnsan Neden Yazmak İster?
- 32 Ahmet Kutsi Tecer Bütün Şiirleri (İnceleme)
- 33 Sanatperest ve Sanataver - Sessizâne
- 34 Çağımızın Problemleri
- 35 Korkarım - Sensizlik
- 36 Adı Mevlana - Kaç Yaşındaydın?
- 37 Neden Satranç?
- 38 Osmanlı Türkçesi
- 39 Osmanlı Türkçesi Bilmenin Önemi
- 40 Osmanlı Türkçesi İle Hatıra

DERGİ KÜNYESİ

Bahtiyar Vahabzade
Sosyal Bilimler Lisesi
Edebiyat, Kültür ve
Sanat Dergisi
Yıl: 8 Sayı: 7
Mayıs 2018

SAHİBİ

Bahtiyar Vahabzade
Sosyal Bilimler Lisesi adına
Ali ABUZ
Okul Müdürü

Genel Yayın Yönetmeni ve Yazı İşleri Müdürü

Salih KILIÇASLAN
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni

Yayın Kurulu

Selma GÖKALP
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni
Mehmet ÖZSÖYLER
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni
Adil TUTUMLU
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni
H.İbrahim DALGIÇ
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni
Özlem TÜRKÖZ
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni
Hasan KAHYA
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni

Üyeler

Eylül ÇOBAN 12/A
Damla TÜNEL 11/B
S. Yusuf TAVUSDAĞI 11/D
Uygar GÖK Hazırlık-A
Naz KARAYEĞEN Hazırlık-A
M. Kaan AVAN 11/B
Vahide Gül KAYALI 10/C
Duygu OLDAÇ 11/E
F. Yaren SOLMAZ 11/B

Adres

Bahtiyar Vahabzade
Sosyal Bilimler Lisesi
Kargakekeç Mevkii
İÇ. Ü. Arkası Çatalan Yolu Üzeri
SARIÇAM/ADANA
Telefon: (322) 399 24 94
Belgegeçer: (322) 399 23 93
e-posta: adanasbl@gmail.com
İnternet: www.adanasbl.k12.tr

Grafik - Tasarım
Hüseyin USANMAZ
Tel: 0532 063 14 80

Editörden

Üstümüzde ağır bir yük var. Bilinenler ve bilinmeyenler... Hepsi aynı tarafta. Yaşamın anlamı ve değeri sürekli değişiyor ve bulduğumuz her cevap arkasında taşıdığı başka sorularla varacağımız yeri iyice belirsizleştiriyor. Quo vadis? Evet, cevabı biz de bilmiyoruz. Hayat, bizi sonsuz yolculuğa çıkarıyor 'yolcu yoksa yol da yoktur' diyenlere. Bu sonsuz yolculukta aydınlanan ve dahi aydınlatan olmak elimizde.

"Hayat, bana şu sırrı verdi: Bak dedi bana, ben her zaman kendi kendini aşması gereken şeyim." der Nietzsche. Dergimizde tanıma fırsatı bulacağınız bu genç dimağlar herkes gibi değil, kendileri gibi olmayı seçerek yaşamın hakkını vermeyi amaçlıyorlar.

Nereye gittiğini bilmeden ilerleyenlerin aksine burada okuyacaklarınız haritada noktalar işaret ediyor. Ancak bunlar evrenin sakladığı bir sırrı ya da Santiago Nasar'dan beri işlenen cinayetlerin sebebini açıklamıyor. Sadece "bizcenin" tercümesini taşıyor.

Bir sonraki sayıda buluşmak dileğiyle iyi okumalar diliyoruz...

2017-2018 Eğitim Öğretim yılı, Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi adına yüksek tempolu ve dolu dolu bir dönem olmuştur. Eğitim kadrosu açısından kaliteli ve üretken öğretmenlere sahip oluşumuz, okulumuzun her yıl bir önceki yıla nazaran gelişerek ilerlemesini sağlamaktadır. Sürekli okuyan, okuduğunu özümseyen ve bunun üzerine bilinçli sorgulamalar yapan öğrencilerimizin varlığı, verdiğimiz eğitimin amacına ulaştığını göstermektedir.

Bu yıl okulumuz açısından önemli başarılar elde edilmiştir. İl genelinde düzenlenen "Bayrak" şiiri güzel okuma yarışmasında öğrencimiz Abdullah Tahir Işık önce ilçe sonrada il birincisi olmuştur. 10.sınıf öğrencimiz Ash Hayat Yüce TÜBİTAK sergi yarışmasında bölge ikincisi olmuş, pansiyonlu okullar kitap okuma yarışmasında ilçe ikincisi olmuştur. Hazırlık sınıfı öğrencimiz Halil Emre Uzunoglu güreş müsabakalarında il birincisi olmuştur. Bu eğitim döneminde okulumuzda eğitim öğretim açısından yoğun bir dönem yaşanırken sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere de ağırlık verilmiştir. Pansiyon öğrencilerimize yönelik "15 Temmuz Gecesi" temalı gece düzenlenmiş, öğrencilerimizin şehit ve gazı yakınlarıyla buluşup kaynaşması ve o maneviyatı yaşamaları sağlanmıştır. Kırya öğretmenimiz Ayşe Uğur Yüce'nin

yürütücü olarak görev aldığı TÜBİTAK 4016 Bilim Fuarı Şenliği müthiş bir organizasyon ve yoğun katılımla gerçekleşmiş, rehber öğretmenimiz Vehbi Ünlü'nün aracılığıyla ona yakın üniversitenin katılımıyla tanıtım günleri düzenlenmiştir. Okulumuz öğrencisi Vahide Gül Kayalı'nın aktif girişimleri sonucunda internet fenomenleri "Çay House" okulumuzda öğrencilerimize yönelik konferans vermiş, okulumuz Türk Dili Edebiyat öğretmeni Mehmet Özsoyler, Salih Kılıçaslan, Hüda Yılmaz, Halil İbrahim Dalkıç ve Selma Gökalp'in hazırladığı müzik ve şiirler eşliğinde 12 Mart İstiklal Marşının kabulü ve 18 Mart Çanakkale Zaferi kutlanması, Prof. Dr. Asım Yapıcı'nın katılımıyla bu tarihi günlerin önemi etkili sunumlarla öğrencilere anlatılmıştır. Öğrencilerimizin hayata bakış açılarında farkındalık oluşturmak amacıyla "yazar okur" buluşmaları çerçevesinde gazeteci yazar Seyda TÜRKÜSEV okulumuza gelmiş, Adana İl Milli Eğitim Müdürümüz Mustafa ALTINSOY teşrifleriyle öğrencilerimize sunum yapmıştır. Yine okul aile birliği başkanımız Hüseyin Akpınar'ın desteğiyle kişisel gelişim uzmanı ve TV programcısı Baybars ALTINTAŞ okulumuzda konferans vermiştir. Okulumuzda bu yıl öğrencilerimizin sportif yönleri ilüval edilmiş futbol, basketbol, voleybol turnuvaları düzenlenmiştir. Fatih öğretmenimiz İlhan Cemal Kapisuz, rehber öğretmenimiz Vehbi Ünlü'nün organize ettiği bilgi yarışmaları, edebiyat öğretmenimiz Adil Tutumlu'nun ilkanı gerçekleştirdiği Osmaniye Türkçesi yarışması tertip edilerek kazananlara ödülleri tahdim edilmiştir. Bu yıl 5. dönem mezunlarımızı uğurlarken gökeminli bir mezuniyet töreni hazırlanmasını sağlayan Hakkı Cihanlı'c ve ekibine teşekkür ediyorum.

Bu satırları okuyorsanız artık hayalkele geçiyce dönemden, haftalarca uğraş ve koşturmanın sonucunda, öğrencilerimizi heyecanlandıran, duygularını kağıda dökülmesini sağlayan "Genç Kalemler" dergimiz çıkmış demektir. Bu derginin oluşumunda büyük emeği olan Türk Dili ve Edebiyat öğretmenimiz Salih Kılıçaslan'a teşekkür ediyorum.

Ali ABUZ
Okul Müdürü

Okulumuzdan Görüntüler

Öğrencimiz A. Tahir IŞIK, Edebiyat Öğretmenimiz H.İbrahim DALGIÇ'in Rehberliği İle Bayrak Şiiri Okuma Yarışmasında Önce İlçe Sonra da Adana İl Birincisi Olmuştur.

TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarı Başarı İle Gerçekleştirilmiştir.

Adana İl Millî Eğitim Müdürü Sayın Mustafa ALTINSOY'un Okulumuzu Ziyareti.

Otizimli Öğrenciler Okulumuzu Ziyaret Etmıştır.

18 Mart Çanakkale Zaferi Kutlama Programı

21 Nisan Zumba ve Dans gösterisi

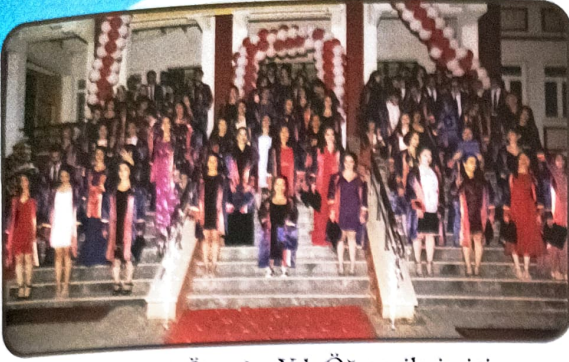
ASBL Osmanlı Türkçesi İle Yarışıyor Bilgi Yarışması Düzenlendi.

Çay Hause Okulumuzda

Okulumuzdan Görüntüler

2017 - 2018 Öğretim Yılı Öğrencilerimizin Mezuniyet Töreni.

Ç.Ü. İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Asım YAPICI 12 Mart İstiklal Marşının Kabulü Dolayısıyla Konferans Vermiştir.

Gazeteci Yazar Sevda TÜRKÜSEV Okulumuzda Konferans Vermiştir.

Okulumuzun Kapadokya Gezisi.

Eski Okul Müdürümüz Vural AYAR İçin Mevlüt Okutulmuştur.

Spor Salonumuza Üniversite Kariyer ve Tanıtım Etkinliği Yapılmıştır.

Konferans Salonumuzda Bağımlılık ve Stres İle Başa Çıkma Semineri Verilmiştir.

Okulumuz Öğrencilerinden Mert Ardiç, Setenay Ceylan Sarıaslan, Metin Can Uçar Ve Damla Tünel Mehmet Akif ERSOY Panelli Düzenlenmiştir.

Sergüzeşt-i Muallim

Elleri, dudaklar, sesi durmuyor,
Konuştu bir ömür
Ve konuşacak!
Yorulmuş . işte yüzünden belli,
Gözlerinden vatan nerdeyse fıskırarak
Ürpertir insanı sesi...

"Ne diyecek şimdi?"
"Ah ulan! Yine sinirlendik!"
"Oğlum anlatmayı geç şimdi bunları
Bunları geçin şimdi hep
Siz ne bilirsiniz,
Bu işin ilmini, sırrını."
"Doğru, biz ne biliriz.
Biz bilmeyiz ki
Ne biliriz biz.

Sahi, biz bilir miyiz neyi bildiğimizi?"
"Hocam, Sokrates de öğretmen miydi?"
"Elbette, hem de ilk öğretmenlerdendi."
"Öyleyse, severdi değil mi ülkesini?"
"Sevmek ne demek çocuk
Uğruna
Ölmek
Ne demek!"

"Anlatın,
Anlatın da dinleyelim öğretmenim
Biz duymak isteriz
Duymak isteriz biz!"
"Öyleyse çocuk,
Dur
Dur dinle şimdi!"

Ve başlar öğretmen
Hikayesini anlatmaya
Yavaş alçalır sesi
Yükselir yavaş yavaş
Aniden durur
Gürler aniden!
Tekrar!
Yeniden...

Bazen bir mızrak olur
Uzanır göğe
Bazen gün ışığıyla
Usul usul dünyaya iner.
Ve devirir tarihin putlarını
Mutlaka devirir!
Kırılır
Cehaletle oyulan putlar!

İşte orada duyulur
Öğretmenin sesi...
Kırılan cam parçalarının üstünde
Bir ayak sesi duyulur
Bize doğru gelen bir ayak sesi...
Çocuklarla
Koca adamların konuşan
Cesareti, şüphesi
Umudu ve direnmeyi
Öğreten
Bir fikrin sesi.

Bir çocuk, bir nesil duymasa,
Saygıda durmasa önünde kainat!
Nasıl azalır
Yaralanır
Nasıl kahrolur
Anadolu!

Biz bilmeyiz!
Tutacak başka dal
Sürecek başka iz
Bilgiyi, ışığı
Hayatın manasını
Dinleyecek başka ses
Bilmeyiz biz!

Ne var ki bu,
Bedeli ve değeri

Büyük bir iştir.

Bu ses,
Kainatın her köşesinde
Duyulmaya muhtaç
Ve mahkum bir sestir!
Biz duyuyoruz
Dinleriz biz!
Bu kanlı, bu kepace
Kainatın
Kara
Gölgelerine karşı
Zamanın harabeleri arasında
Asırlardır sönmeyen
Ve sönmeyecek!
Bir meşale-i meşşainin sesi.

Thales'ten
Ve ondan evvelkilerden
Daha evvel duyulan.
Ekmeğin, ateşin, toprağın
Neye yaradığını söyleyen
İnsana insanı
İnsanın insana muhtaçlığını
Sulhu, hakkı, hukuku
Ve ilmin kıyl ü kalini değil
Fevkalade mahiyetini
Gösteren sesi.

Biz duyuyoruz
Dinleriz biz!
Bu
Yağmurun ardındaki
Yıldırım'ın!
Sahra'da
Şırlı
Şırlı
Bir ırmağın.

Bu,
Kainatın her köşesinde
Her daim
Ve mutlaka!
Söylenecek bir şarkının.
Selma Öğretmen'in, Mehmet Öğretmen'in
Ve Salih, Adil, Ezgi Öğretmenim
Çevik bakışlarının
Kurşun!
Kalemlerinin
-Ve nasıl güzeldir-
Bizimle beraber
Ve mutlaka münevver
Gülüşlerinin sesleridir...

Geçmişin putlarını
Bir bir yıkacak
Bugünden geçip
Yarına güneş gibi doğacak
Yüce bir çağın sesi.

Eflatun ve Descartes
Farabi ve Avicenna
Bedrettin
Ve Pir Sultan
Bu sestem
Mülhem yetiştirdi.

"Ehem mühimme
Ve ilm kıyl u kale
Mürecahtır!"
Bize bunu gösteren
Bu sesin kutsallığıdır!
Ve elbette,
Gelecek yeni nesiller,
Bu sesin
Eseri olacaktır..

TOPRAK KAVGASI

Bilmem nedir insanın toprakla kavgası
vurduğu kazmanın öfkesi
üzüyor mudur toprağı ?
bilmem nasıl kırındır insana
mesela biber ekenlere belki biraz daha nazik
elma dikenlere kızgın mıdır ?
bilmem nasıl yaşar toprak ?
kaç sultan kaç sav'cı bastı üstüne
bilmem.
yalnız bir adım var benim,
toprağa geri dönecek bir adım
üzülen kırılan öfkelenen bir adamım ben
toprağı toprak olarak bilen
başka hiç anlamayan bu işlerden.
bilmediğim çok şey var ayrıca
mesela insanın insana geçirdiği dişi
emdiği kanı kendi eşinin dostunun
bir toprak için bir şişe bira için
bir ekmek için
akıttığı kendi kanını mesela
bilmem neden olur ölüm
bilmem neden yaşamaya mecbur insan
neden kuşlar uçar
çiçekler durur toprakta
daha mı güzeldir kuşlar
hatmiden
neyi eksiktir mesela gülün
nilüferden
o neden duramıyor suda öyle
bir gün kızdırırsa nilüfer tanrıyı
o da mı toprağa vurulacak yoksa ?
zincire vurulur gibi
bilmem mesela neden ölür çocuklar
doğuda doğduklarından sırf
ya da batının en batısında güneş daha mı güzeldir mesela
oradakiler daha medeni olduklarından
ya da zengin mi demeliyim yoksa ?
bilmem bunu da .
bildiğim ne varsa unuttum geçen gün kazdığım toprakta
kazdım çünkü alacağım vardı ondan
bana bir zeytin
bir elma
bir erik ağacı yetiştirmek gibi bir yükü vardı çünkü
çünkü babam satın aldı onu
daha on yıla yakın
bilmem mesela kızdı mı bana kazdığım toprak
öfkeyle vurduğum küreği
sanki hiç yüreği yokmuş
hiç hissetmemiş gibi benim yüreğimi
evet
elbette cansızdır toprak
biliyorum bunu
fakat çiçekler canlıdır öyle değil mi
çocuklar da öyle.
çiçekler, çocuklar, hatta kuşlar da
daha canlıdır topraktan.
öyledir.
öyle...

11/D 672

S. Yusuf TAVUSDAĞI

ÜÇ NOKTA

Neden sağır dokuzuncu senfoni ?
Neden bulutların yeri

sürekli değişir ?

Nedir bir fotoğrafın gizindeki sis ?

Neden cesurdur yumruk ?

Bıçağın sesi güzel midir

kemandan ?

Neden farklıdır geceleri,

televizyon duvar saati ve hatta
kumanda ?

Mesela bir resim, fotoğraf filan,

neden güzel gelir insana ?

Her şeyin varsa tarihi,

güzelliğin de var elbette.

Öyleyse neden sevilir Gogh, her ülkede ?

Demek her şeyin karıştığı bir yer var insanda,

insandan, insana dövüşüp devrildiği.

Her şeyi sömüren koca ıssız midesinde,

üç noktası var insanın.

Üç nokta var yan yana,

kaybolup gittiği birbirinin arasında.

başlatan değiştiren

ve bitiren.

Bir ünlem yerinde,

duraksız sömürge...

11/D 672

S. Yusuf TAVUSDAĞI

ÖYLEDİR

Kolaydır oynamak yerli yersiz
siyah beyaz fotoğraflarda
bir renk, bir solukluk sezmek.
kolaydır insan avlamak geceleri,
ve bir dökülüşü mutlak şarap sanmak
saf anlarında rüyalarından uyanıp.

fakat ne o ?

ne'ye sesleniyorlar diye bir düşünmeden

bakmadan pencereden dışarığa

öylece sessiz

öylece dingin.

ahensiz bir şarkı cover'lamak kadar aptalca.

fakat yine de kolaydır işte bu kandırmak,

neden nasıl derken

durağan ve yanılan birini yanıltmak.

bir anda ve çok olgun büyüyen çiçekler gibi
umursuz.

boşlukta bir kemik kadar

kırıksız.

kesilmedi miydi o,

yüz yıl önceki ahenk

çoktan ve aniden.

tel koptu, öldü evrenin ritmi,

bozuk çalıyor güneşin plağı,

dünya ısınmaz artık.

hissi güç bir adam olmak şimdi şehirde

-evet, evet. onu diyorum işte.

biri de sıfırına eşit bir adam olmak.

nedir sayıların ve soyların değeri ? - derken tam o anda.

şehrin ortasında

ve kalbinin kenarında

ani bir dalgınlığın,

kaybolmak.

anlamak

ve insan olmak.

yirmi birinci yüzyılda

kırbacın ve bıçağın

ete dokunmadan kanattığı.

kolaydır derler insan olmak.

yarım kalmadan tamamlanmak birine

eksilen parçalarını toplamak kirli kutulardan

ya da ne denir işte

-evet, evet onu diyorum işte.

iki parmak arasında kalmış kuru ot kadar

insan olmak.

öyledir elbette...

11/D 672

S. Yusuf TAVUSDAĞI

NE CHANTE PAS

Berlin'de hâkimler var, diyen işte o büyük adamlar, Berlin duvarlarını yıktılar. Fransa'da, totaliterliğe karşı gelenler de cumhuriyetin yürekli ve kesin adamlarını attılar. İngiltere'de ilk defa kendilerini ve bütün yoksulları savundu büyük işçiler. Türkiye'de kendi kendini kurtardı millet hem de bir dünya savaşından. Atina'da ilk defa kendi istediği kişiyi lider seçmişti insanlar. İsimleri ne olursa olsun, hangi milletten olursa olsun aynı kişilerdir. Temsil ettikleri duyguları, davaları her zaman aynıydı. Adaleti, barışı, hakka, hukuku ve eşitliği... Berlin'den İngiltere'ye, Fransa'dan Türkiye'ye işte bu sav'cular, Lübnan'da da savunmuşlardır davalarını. Ve Nawal Marwan da o savcılardan biridir. Hikaye gerçek olsun olmasın, ben böyle bildim ve böyle kabul ettim o karakteri.

Atilla İlhan, bir şiirinde "Sokaklarda mızık çalma çocuk, vurulursun!" mısrasını yazmıştır. Zaten bu mısra da Türkiye'nin sağ sol çatışmalarının olduğu dönemle yakından ilgilidir. Atilla İlhan da iç çatışmanın getirdiği büyük yıkımın ve dramın çocukların mızıkalarına ve hatta seksek oyunlarına bile dadandığının farkındaydı ve bunu anlatmıştı birçok mısrasında birçok şiirle birlikte. Fakat "Incendies" daha, çok daha kötüsünü çekinmeden gösteriyor bize. Yalnızca başka bir tanıya inandığı için ailecek öldürülenleri, çocuk çocuk, ana baba, abla kardeş... fark etmez. Düşman bir meydanda değil de kendi sokağında ve bir yabancı değil de öz kardeşin, komşun silah tutarken sana, ölüm ne kadar sıradan ve kolaydır o anda. Filmin bize anlattığı en tehlikeli, en korkunç unsuru da budur aslında. Yüzyıllarca beraber yaşayan insanlar, aynı şehirde, aynı sokakta ve hatta aynı odada yaşayanlar, yalnızca bir başka inanç yüzünden birbirlerini öldürürler. Öldürürler diyorum ki ölüm orada bir kurtuluş bile sayılabilir. İnsanın insana, dostun dosta ve hatta evladın anasına neler yapabileceğinin tahmini bile zorken orada ölüm bir ölümdür belki de.

Denis Villeneuve, bir iç savaşın bütün yaşattığı trajedileri hiç çekinmeden önümüze seriyor. Filmin daha ilk sahnesinden son sahnesine kadar tabiri caizse gerim gerim geriliyorsunuz. Aslında filmin yegâne amacı o ısrabı yaşatmak. Yani bir nevi Nawal Marwan bize "İçimdeki yangını görün, sizin de yansın içiniz bir parça, bir parça da olsa görün sıcak koltuklarımızda ve temiz hayatlarımızda hiçbir suçu yokken, bir cellat olarak yetişen çocukların ve karnızında kendi ateşinizi taşımanın ne demek olduğunu, durun, öldürmeyin birbirinizi demedikçe ve haykırmadıkça doğruyu, insanın insana neler yaşattığını yani içimizdeki yangını görün!" der film boyunca.

Ahmed Arif "Anadoluyum" şiirinde gelecek nesiller için; "...yürü üstüne üstüne/ tükür yüzüne celladın/ dayan rüsva etme beni..." der ve bilir ki nerede ve nasıl olursa olsun "biz bir bütünlüz, siyahlar, beyazlar, Müslümanlar, Yahudiler, Hıristiyanlar, hiç fark etmez. Eğer aynı evde yaşıyorsak, aynı tarlada çalışıyorsak, beraber olmalıyız. Gerisi mutlaka kolay olacaktır."

Birbirimizi ötekileştirmek o kadar kolay ki... Eğer dünyada tek bir din ve tek bir ırk olsaydı emin olun, futbol takımları yeterdi birbirimizi öldürmeye. Fakat biz insanız, içimizde, nefret ve kinin yanı sıra merhamet ve sevgi de var. Küçükken izlediğimiz savaş filmlerinde bile sonunda kötülerin yenilmesinin sebebi, mutlaka insanların bir araya gelmesidir.

Bunun sebebi de bizim beraber olmaktan korkmamızdır. Ne yazık ki bütün devrimlerin ve bütün yeniliklerin; ilk köylerin kuruluşunun, Rönesans'ın ve reformun, Fransız İhtilali'nin, sanayi ve internet devriminin temelinde mutlaka biz varız. Bir bütün olarak "hayır" diyebildiğimiz anda her şey yeniden düşünülmelidir, bütün bölücülerin hareketlerine "hayır" diyebildiğimiz anda. Birbirimizi ötekileştirmek; kırmızıyı, beyazı ve maviyi sevdiği, ona inandığı için o kadar kolay ki...

"İyice görüyorum artık düzeni,
orada, bir avuç insan oturuyor yukarıda,
aşağıda da bir çok kişi,
ve bağırıyor yukarıdakiler aşağıya:
"Çıkan buraya gelin ki,
hepimiz olalım yukarıda."
ama iyice gözlediğinde görüyorsun,
neyin saklı olduğunu
yukarıdakilerle, aşağıdakiler arasında.
bir yol gibi gözüküyor ilk bakışta
yol değil ama
bir tahta bu,
ve şimdi görüyorsun açıkça,
bu bir tahterevallî tahtası.
bütün düzen bir tahterevallî aslında.
iki ucu birbirine bağlı.
yukarıdakiler durabiliyorlar orada,
sırf ötekiler durduğundan aşağıda"

Tahterevallî Bertol Brecht

İçimdeki Yangın, uykularımızı kaçırarak! Yaşlı, genç bütün nesillerin anlaması gereken bir başyapıt. Medeniyetin, modern hayatın yanından bile geçmediği bir kıtada, iç savaşın ne boyutlara gelebileceğini anlatan bir trajedi. İç savaşa ölenlerin, kaçanların, esir düşenlerin, tecavüze uğrayanların, seni katile dönüştürülen çocukların psikolojilerini, 15 yıl boyunca kendi kendisini bıcağdayan Lübnan halkının ne derecede etkilediğini ise uykularımız kaçtığı anda anlıyoruz.

Söze başlarken de belirttiğim gibi, hangi çağda, hangi coğrafyada olursak olalım "Berlin'de hâkimler var" diyen "View le Republic" diyen ve "Önemli olan inanç değil, önemli olan barış" diyen ve zindanlarda bütün işkencelere rağmen şarkı söyleyenler mutlaka olacaktır!

"... Büyük insanlığın toprağında gölge yok
sokaklarda fener
penceresinde cam

Ama umudu var
büyük insanlığın, umutsuz yaşamıyor..." o büyük insanlar, Berlin'den Tokyo'ya, Moskova'dan Lübnan'a kadar haksızlığa, zulme "dur, yeter!" diyerek karşı çıkan ve umudunu yitirmeyen her çocuk, her baba, her annedir. Bu bitip tükenmeyen bir devrimin devinimidir. Büyük insanlığın umudu krenatoryumda, Hiroşima'da ve bütün yeryüzünde her şafakta yeniden yeşerecektir. Ve unutmayın. Her devrim, ilk önce kendi çocuklarını yiyecektir!

S'il vous plaît

Ne chante pas !...

11/D 672
S. Yusuf TAVUSDAĞI

KEŞKE

"Yaşanması mümkünken yaşanamayan mutluluklar."
dostoyevski keşke'yi böyle tanımlar.
gelgitler içinde sürüklenirken,
bir hataya düşmekten korktum bugün..
ya bir gün keşke dersem?

Ayak bileklerime prangalar vurmuş kaygı
ancak acıtmıyor;
kafatasımı delerken kaygı,
vurduğu pranganın sızısı beni tatmin etmiyor.
terk etmiyor beni kaygı,
bir mih gibi saplanmış ömrüme.
öylece duruyor.
parmaklarımla arasındaki duman eksik kaldı.
ama korkuyorum ya bir gün
azalırsa içimden vicdan?
eksilirim o zaman?
korkuyorum.
korkmazsam kaybetmekten sevdiğilerimi artık?
kaybetmekten korkarken kaybolursam..
bir arabayı durdurur da yol sorarsam-
söylenemezse,
çekip giderse,
cesaretim kadar olur her şey,
ufak ufakken
silikleşir ve kaybolurlar
koza içindeki bir larva gibi
dünyanın çekirdeğine saklanırlar, bulamam.

Hazırlık-A 80

Eylül ARIKAN

SOKAK LAMBASI

başına ne gelecek bilmiyordum
sadece susmak istiyordum
bir şeyleri yerine koymak zordu, yerinden alıkoymak da.
sadece yazmak istiyordum,
kendimi bundan alıkoyamıyordum.
sanırım, benim zaafımlarım vardı;
akşam olurken ışığında gölgesini izlerdim ellerimin,
sokak lambası!
aydınlatıyorsun sokağı, karanlığı yok etmek istercesine.
elbette aydınlatmak istiyoruz sokağı.
peki kim aydınlatacak kararmış gözkapaklarımı?
yüz kilo taşır gibi bir halleri vardı,
ağırlığını daima hissederdim.
söyle sokak lambası, sen daha iyi bilirsin;
aydınlatıyorsun ya sokağı?
o kadar bencildir ki insanlar gün doğarken unutuverir seni,
kendime öyle benzetiyorum ki seni..
bazen yan, bazen sön, en çok da akşamları
hatırlatıyorsun kendimi bana.
hatırlamak istemiyorum sokak lambası,
yanıyoruz.
karanlığı yok etmek istercesine yanıyoruz!
bize ne derler?
bize minnettar mı olurlar yoksa bizden nefret mi eder
karanlığı sevenler?
bilmem, belki umursamadan yanmak gerekir.
biz mi yaratmaya çalışacağız ışığı durmadan,
böyle çaresiz mi kalacağız her zifiri karanlığımızda?
hayır, gün yeniden doğacak ve ışıyacak her yer.
ve her zaman sabah olacak bizim için,
bana gülümseyeceksin o vakit.
inanmıyorsun değil mi bunlara?
bakma öyle sokak lambası,
bize yanmak yakışır pek tabii, evet..
ama mutlu olmak da!

Hazırlık-A 80

Eylül ARIKAN

HİÇLİĞİN İÇİNDE HİÇ

sıcacık kan gibi sızdı yaralarından hatıra,
sanırım yalnızlığı bana verilen hediye.
hiçliğim, kaç gözyaşı eder ki sende?
kıvrırır gece.
kıvrırır, kurtulmak ister sonsuz sancularından.
gece soğuk, gece kuytu köşe,
bir gece anlar seni senden öte.
ha bir de, nereye koyacağımı bilemediğim
bana hep fazlalık gelen ve taşımaktan bıktığım
mütemadiyen titreyen ellerim vardı.
ceplerim olmasa nasıl saklardım onları yürürken?
seneler geçmiş gitmiş bu ellerden, geçiştirmişiz,
daha bir yaklaşmışız ölüme.
aklıma gelir gibi oldu şimdi
çok sevdiğim kitabın altını çizdiğim birkaç sözü.
o vakit daha bir sinirlendim geceye ya da
hiçliğin içindeki hiçe?
bir hışımla kalkıp balkona gittiğimde
daha bir farklı göründü acınası insanlık bana.
çünkü göremedim, tek görebildiğim
karşıdaki binanın rutubetli duvarları.
bir de ağaçsız harap olmuş yollar.
ne renkti bu manzaranın tiksindiren tonu?
burada kim bir şeyler yazabilir dediğim an,
daha bir hırsla içtim sigaramı,
canlandı dumanın içinde çocukluğumun cesedi
sakladım onu, şair etti beni.
annemin, ne ölüşümü ne de şairliğini bilmesi gibi
benden esirgediği sevgi kırıntıları gibi
esirgedim gökyüzünden dumanını.
babamın gelmeyişi gibi
balkondan baktığımda göremeyeceğim kadar
uzun bir yol gitmem gerekiyormuş gibi
dünyanın bu kadar büyük oluşu gibi
onu bulamadım.
bulamadım çünkü böyle büyümek gibi bir mecburiyetim vardı.
yabancılarla bir arada yaşamak,
onlara güvenip kalp kırıklarının
amansız batışına katlanmak gibi bir görevim vardı.
daha bir anlamlı göründü bana balkondaki mevcudiyetim.
sanki artık daha bir yüksekti?
kendimi öldürmeye meyilli filan değildim işte
yalnızca minik intihar iplerine benzetirdim
simsiyah akıp düşen gözyaşımın izlerini.
bir şeyler yapmak lazımdı..
ıslanılmaz altında bu yağmurların,
yağmaya başladı mı sel olur gider, bilirim.
gidişat kötü, azaltmak lazım ağlamayı biraz.
ve biraz daha alkol lazım, biraz daha.
uyuşur da her şey geçer belki zamanla
biraz biraz?

Hazırlık-A 80
Eylül ARIKAN

BAŞARISIZ GİRİŞİM

Nemli , loş odanın oval masasının üzerinde
bir kahve fincanı ve defalarca okunmuş bir kitap
göz kırıyorlar yalnızlığımıza.
çok kez düşmekten yorulmuş avizenin ucunda
ona beceriksiz bir şekilde tutturulmuş halat,
acı acı gülümsüyor suratma.
neden şimdi gitmiyorum?
ben neden buradayım?
pencerenin tahta pervazı çürümüş, dökülüyor.
saksılardaki en güzel bitkiler öldü.
artık tam da vakti gitmenin,
çok kalmışım zaten burada.
bir adım.
iki adım..
üç...

Dur!

Dur ve kırık aynanın çatlakları arasından kendine bak,
bana bak.
ayna kalbini anımsatıyor sana
ve ben,
senim aşlında.
başını eğ şimdi, sakın utanma.
lavabodaki kuru kahvemsî kanı,
vucudundaki o tüm izleri gör. düşündün mü?
ben nasıl bu kadar aciz bir şekilde olmayı hak edecek
birine dönüştüm diye
düşündün mü hiç?

Hazırlık-A 80
Eylül ARIKAN

KOMODİNİN ÜZERİNDEKİ NOT

ne farklı olurdu her şey yaşasaydım.
tırnaklarımı yemiştım, stresliydim.(biraz gergindim)
o gün geldi ki;
hüznün kasveti odamın duvarlarının rengini değiştirdi.
hiçbir şey önceki gibi değildi.
ve sana ilk yalanımı,
dünya güzel bir yer dediğimde söyledim.
canın yanardı eğer,
manzarasını beğendiğın pencereden
kendimi atmaya çalıştığımı bilseydin.
sana söyledim korktuğumu,
bulutların ötesinde, uzakta şapkalı birini gördüm,
ne arıyorsan orada diye sorup ona güldüm.
cevaplamadı,
hep böyle suskun mudur ki?
belirsizdi yüzü,
bütünüyle göremediğim çekingen ya da saldırgan
bir tavır takınmıştı sanırsam.
bana bakamayan gözlerinde tehlikenin tonları
nasıl oluyorsa üzerimde hissediyorum bakışlarını.
beni bu durum korkutuyordu.
denek fare gibi amansızca yerimde koşuyorum.
kořtukça uzuyor yol, daralıyor zaman.
şapkalı insan bana daha da yakın, daha.
bulutları gösteriyor uzun parmaklarıyla,
elleri ne kadar solgun, kireç gibi ten rengi.
ancak bir meleğin elleri böyle olabilir.
şapkasına giden elleri,
hüzünlü bir görüntü oluşturuyor birkaç saniye için.
karanlık yüzü aydınlanıyor
belki de bu görmemem gereken bir şeydi benim?
çok geç, yüzü seçiliyor artık.
gözleri kan çanağı, altları şiş.
yabancı gelmeyen bu yüz, haddinden fazla tanıdık gibi.
kim olduğunu anladığımda değişiyor işler.
bir ses geliyor, tanrım. flaş patlıyor.
etrafımda somut olan ne varsa pikselleri düşüyor,
dökülüyor kameradan aşağı.
o kaybolan ruhum muydu?
görüş alanım azalıyor, etrafımın karardığını hissediyorum.
somut nesnelere fazla uzak gibi.
ben de mi fazla uzağım ne?
evet, öyleyim. ne farklı olurdu her şey yaşasaydım!
belki iyi biri değilim.
fakat sana bir fotoğraf ile
güzel bir manzara armağan etmek istedim.

Hazırlık-A 80
Eylül ARIKAN

YALNIZLIĞIN ÖTESİ

Yalnız kalmakla yapayalnız kalmak arasındaki farkı öğrendiğim günü hatırlıyorum. Dayım bir elinde kumandayı tutuyor, yanı uyuklu gözlerle tüplü televizyonumuzda oynayan belgeseli izliyordu. Annemle teyzemse çoktan uyumuşlardı. Biz mutfaktaydık. Ocaktaki kaynamış sütün kokusu tatlı tatlı içeriye yayılıyor, bu sıcak yaz gecesinde ter korkularımıza karışıyor. "Yatmayacak mısın sen hâlâ?" diye sordu dayım gözlerini televizyondan ayırıp. "Sütünü de içmemişsin daha." Cevap vermedim; bakışlarım önümdeki bardak altlığının kenarında yürüyen örümceğe takılı kalmıştı çünkü. Omuzlarında dünyanın yükü varmışçasına soluklana soluklana yürümesine, bir an için karar değiştirip gerisin geri dönmesine, en çok da sekiz bacağın birinin eksikliğine.. Örümcek, altlığın kenarından geçerek sütümü karıştırdığım kaşığın sapına doğru ilerledi. İlgileyle elimi örümceğe yaklaştırdım ben de. Fakat dayım bunu fark edince oturduğu yerden doğrulup huzursuzca baktı suratına. "Örümcek öldürenin annesi ölmüş Elif." Öylece kalakaldım bir an ama boş yere korkuya kapılmayacaktım. Örümcek ilerlemeye devam ederken yavaşça parmaklarımı birleştirerek elimi yumruk yaptım ve sertçe örümceğin üzerine çarptım.

Ertesi sabah evin avlusundan gelen uçlularla, sırtım terden sırlıklam uyandım. Odanın penceresinden avlu görünüyordu; baktım, bir dolu insan. Yan yana, arka arkaya dizilmiş bembeyaz sandalyeler, bu sandalyelerde kadınlar, kadınların başlarında örtüler. Koşarak indim alt kata, annemin yanına. Kapısı hafifçe açıktı odasının. Yaklaştım merakla, korkuyla ve bir çeşit suçluluk duygusuyla.

Yer döşəğinin üstünde annemin boylu boyunca uzandığını gördüm sonra. Soluk teni, omuzlarına yayılmış saçları ve bir şeyler söyleyecekmiş de yarım kalmış gibi aralık duran dudaklarıyla annem, yalnız değil yapayalnız kalmıştı artık. Çünkü insan yalnızlığı kendi seçerdi; bir bardak yere düşüp kırılırken, perde rüzgarla havalanırken veya kalabalığın derinliği içinde sesini kimselere duyurmadan yitip giderken de yalnız kalabilirdi insan. Fakat yalnızlığın ötesinde bir yalnızlık vardı ve yapayalnız kalmak, annem.

Dudakları aralık, aralıktaki karanlıkta üstü açık bir kuyuyu andırıyor gibiydi. Bu kuyu az daha yaklaşıp beni bile yutacak, sonsuzluğuna takip kalacaktı sanki. Annemin ağzındaki o kuyuyu diktim gözlerimi. Ben baktıkça kuyu karanlıklaştı, karanlıklaştıkça sonsuzlaştı. Ben bir örümcek kadar küçülüp o kuyunun içine girdim de bir başıma bekledim orada dakikalarca. Belki saatlerce, belki de günlerce... Teyzem karanlıkta yolumu kaybettiğim bir anda kolumdan çekştirerek çıkardı beni kuyudan.

"Elif, ne işin var senin burada ha, ne işin var?" diye öfkeyle bağırın sesi kuyunun soğuk duvarlarında yankılanıyordu. Sesinden ürken bir sürü örümceğin taşların çatıklarından içeri kaçıştığını gördüm. Sürükleyerek odama götürdü beni, yatağa oturttu, kendi de odadan çıkıp kapıyı üstüme kilitledi. İki kere art arda kapının dilinde dönen anahtarın sesini işittim.

Akşama kadar kaldım o odada tek başıma. Hava iyice karardığı halde yakmadım lambayı da. Aklım annemin yapayalnızlığında, yapayalnızlığındaki kuyuda, kuyudaki karanlıkta ve karanlığın içindeki sonsuzlukta idi.

Kendime hesap soruşumdaydı. Kendime hesap soruşumdaydı. Kendime hesap soruşumdaydı. Kendime hesap soruşumdaydı.

Hatta soramayışımdaydı. Uykuya dalar gibi olduğum sırada kapının yavaş bir şekilde açıldığını fark ettim. Gelen dayımdı, eşikte durmuş beni izliyordu. Başucuma kadar yaklaştı sessizce, yanıma oturdu, elinde tuttuğu bardağı ortamıza bıraktı. Kötü bir şey söyleyecek de dayanamayıp ağlayacağıma diye yüreğim hoplayıverdi bir an. Ama dayım sustu.

Açık pencereden yan odada ağır ağır Kuran okuyan teyzemin sesi geliyordu sadece. "Dayı," diyebilirdim sonunda mırıltilıyla. Sanki sesim önce aramızda duran, üstü kaymak tutmuş süt dolu bardağa çarptı da ardından usul usul ulaştı dayımın kulağına. Gözlerinden belli belirsiz bir ışık geçerken baktı bana. O zaman fark ettim, ağlamıştı dayım, hem de yalnızken ve kimse görmemişken ağladığını. "Gel haydi," dedi. "gidelim."

Nereye gideceğimizi bilmiyordum fakat böyle bir bakışla insan dünyanın diğer ucuna kadar giderdi. Dağlara, çöllere, yolları aşılmamış tepelere hatta ismi unutulmaya yüz tutmuş adalara bile giderdi. Beraberce çıktık dışarı. Çelimsiz kollarımdan tutup mobiletine bindirdi beni. O önde ben arkada, kasabanın çıkışına kadar gittik. Yol kenarında, içerisini tek bir sarı ışıklı ampulün aydınlattığı meyve çadrlarından birinin önünde durdu. "Ne alalım?" diye sordu bana. O anda evi yöneten sanki benmişim gibi hevesle atıldım.

"Kiraz alalım, kayısı alalım, şeftali de." Gülümseyerek salladı başını. Meyveleri alıp atladık tekrardan mobiletine, beyaz naylon poşetler benim kucağımdaydı. Dayım, motoru çalıştırıp kasaba yoluna doğru sürerken elimi bir kiraz bir kayısı poşetine atıyordum, çöpleri de yola. Fark edince önce kızdı bana sonra dayanamayıp kendi de istedi birkaç tane. Geriye doğru uzattığı avuçlarına bir tane kiraz, bir tane de kayısı bıraktım.

Ardından kafamı yukarı kaldırarak ayı bir örtüp bir açan bulutlara, bulutların gerisinde bir yerlerde kararsızlıkla parlayan sivri yıldız baktım heyecanla. İki yanımdan akıp giden fındık tarlalarını, ağaçları, içi kurbağa dolu o dereyi hayal meyhal seçebiliyordum. Ve o an hayat, sanki nemli bir yaz akşamı dayımın mobiletisiyle kasabaya, teyzeme ve annemin kuyusuna dönerken onunla aynı suçu işlemenin dünyalara, yaşanan o kısacık mutluluğunsa dünyadaki tüm mutsuzluklara bedel oluşu gibiydi.

Yalnızlığın ötesindeki yalnızlığı bulmak, yani yapayalnız kalmak gibiydi.

12/A 470
Eylül ÇOBAN

Yalnızlık

"Yalnız kaldınız sanırsınız,
Biliyorum.
Yalnız bırakılmışsınız,
Biliyorum.
Ötesi yok,
Ötesi var:
Yalnızlık
Müziğin bile seni dinlemesidir.
Yalnızlık
İnsanın kendine mektup yazması
Ve dönüp dönüp onu okuması
Yalnızlığın da ötesidir."
Özdemir ASAF

BİR DAMLA YAĞMUR

Gecenin bilmem kaçınıc karanlığında
Usul usul yağıyordu yağmur toprağa
Ciğerlerim sarhoş oluyordu
Topraktan yayılan yalnızlıkla
İki bulut çıkageldi daha sonra
Biri kömür karası bir umarsızlıkta
Diğeri elzem bir beyazlıkla
Karşılaştılar göğün koynunda
Tam da o an koptu kıyamet
Kimsenin duymadığı bir gürültüyle
Kimsenin görmediği bir sisle
Sıradağlar dizildi gözlerimde
Ki Kerem olsa çaresiz kalırdı heybetinde
Ardından bir damla yağmur düştü
Büyüdü sel oldu, büyüdü deniz oldu
Büyüdü okyanus oldu yeryüzüne
Ait olmak hiç bu kadar önemli olmadı
Okyanuslar taşıyan bir çift göze
Ve yılları silmek hiç bu kadar kolay olmadı
Tutmak için ellerini tutunarak ümide
Ki Mecnun olsa o yılların karşısında
Sabredemezdi geçmeyen günlere

Ve şimdi tutuştursa dahi beni yangınların
Gözlerinin denizinde boğarım cehennemi
Ölüm olsa da sonunda sana çıkan yolların
Yine de servilere anlatırım yıllarca seni
Kolay gelir zaten hiçliği demlemek
Kolay gelir yürekteki yıllanmış közle
Aramızda aşılmaz bir uçurum da olsa
Güneşi söndürür de koşarım hayaline
Şairin de dediği gibi ne de olsa
Tahir olmak da ayıp değil Zühre olmak da
Hatta sevda yüzünden ölmek de ayıp değil.

11-B 480
M. Kaan Avan

GARİP

Ne garip bir kelimedir sessizlik
İçimizdeki çocuk yağmur misali
Yalnızlığı paylaştığımız kaldırımlarda
Saçılmış düşlerin üstüne yağarken

Ne garip bir kelimedir hissizlik
Sağ kulağın tutarsız çinlamlarıyla
Solun bilenmez uğultusu arasında kalırken
Ve dahi bir darağacında bile yer edinemezken

Ne garip bir kelimedir çaresizlik
Gözleri kan çanağından su içen bir çocuğun
Gözyaşlarını kustuğu kızıl bir gökyüzüne
Acıyla bezenmiş tuzlu yağmurlar ekerken

Ne garip bir kelimedir hiçlik
Servilerle sarılmış bir gençliğin arasında
Çırılçıplak kalmış yalnız bir ağaca
Baharın şüpheli yazgısını kazırken

Ve sahiden de gariptir hayat denilen illet
Müthiş bir sessizlikle güneşi katleden ufku
Tüm hisleri boğan tanrıvari bir silueti
Çaresizce sürüklendiğin cehennem bahçelerinde
Benliğini yiyen bir hiçlikle izlerken.

11-B 480
M. Kaan Avan

GECE

Bir gece, öyle zifiri bir gece
Ki tüm sıradanlığıyla
Yani bulanık zihinlerden baktığımızda
Kanıksanmış yanlışlara
Yani tüm ışıklar öylesine bir taarruzla
Tamamen körleştiğinde güneşten aya
Mavimsi damarlarımdaki hayat
Kan kırmızı yağıyordu toprağa

Bir gece, öyle zifiri bir gece
Ki kaybolmuş çocukluklarla
Yani çaresizce koştuğumuzda
Bir anne masalındaki huzura
Yani tüm umutlar öylesine bir yangında
Yanarken kalabalıklar içinde yalnızlıkla
Mavimsi damarlarımdaki hayat
Kan kırmızı yağıyordu toprağa

Bir gece, öyle zifiri bir gece
Ki en bencil duygularıyla
Yani tükenmiş kalplerden baktığımızda
Tüm kinin aynaya kusan aşka
Yani gerçek sevdalar öylesine bir karanlıkta
Tamamen yok olurken zamanla
Mavimsi damarlarımdaki hayat
Kan kırmızı yağıyordu toprağa

İşte bu gece, öyle zifiri bir gece
Ki anlıyordum artık bir yarını olmasa da
Yani yaşamak fiili yenik düştüğünde hayata
Acı sağanakların zamansızlıklarında
Yani gözlerin kararmışken bir uçurum kenarında
Mısralar yetişemiyordu artık yardıma
Tükeniyordu mavimsi damarlarımdaki hayat
Toprağın göğe duyduğu tüm acılarla

11-B 480
M. Kaan Avan

HİÇLİĞİN CENNETİ

Saçların gecenin koynuna uzandığı zaman
Bir kat daha kararıyordu kör toprak
Ve gözlerin geceme küskün bir ay gibi
Sana çıkan yokuşlardan mahrum bırakıyordu beni

Kaybolmuş hayalin her gülümsediğinde hayalime
Siliyordun zihnimden iki metre karelik düşleri

Ben kızıl bir denizde kürek çekerken sevdana
Ellerin yapay ufuklar çiziyordu gökyüzüne
Başka denizlerden bana arta kalan rüzgârın
Sarhoş ediyordu yelkenimi, en olmadığın saatlerde

Körleşecek kadar uzun kalmıştım gözlerinde
Gözlerin ansızın gecemi seyre dalsa bile

Sen! Umursamaz bir gökyüzünün şüpheli cenneti
Ekiyordun umarsız topraklarıma her bir zerremi
Ve bir gece ansızın mühürledi dudakların tüm ufku
Beklerken soğuk kaldırımlarda hiç görmediğim güneşi

Yani yanmaktı aşk cennetin göğsünde
En acısı da bir hiç olmaktı gözlerinde

11-B 480
M. Kaan Avan

GÜNEŞİ ZİHNİNDE TUTANLAR

Ruhuma baktığın dalgalı denizlerin
Anlattığı hikayeler damlar şimdi
Zihnimin duvarlarından inen yokuştan kalbime
Tereddüt etmeden keserim
Bileklerimden akan
Kan nehirlerinin yolunu
Nehrin kaynağı sarar dünyamızı
Artık kandır atmosferi ruhlarımızın
Kandır içtiğimiz su
Sokaklarından demir kokusu gelir
Bir marazın haykırırları bekler bizi
İsyan bürünüp karanlığa
Kulaklarımızı doldurur
Ezilmenin korkusuyla
Bir baygın zamandır
Boğar bizi ok kirişlerinde
İntiharımız yakındır
Ölümü düşleyenlerin kalbinde
Saratır benliğimizi
Gölgesi göğe düşen
Devrimcinin elleri
Saklanmanın manası
Yoktur ömrümüzden
Güneşi zihnimizde tutmaktan yorulmuşuzdur
Ve sabahları teslim ederiz gözlerinize

12-C

A.Tahir İŞİK

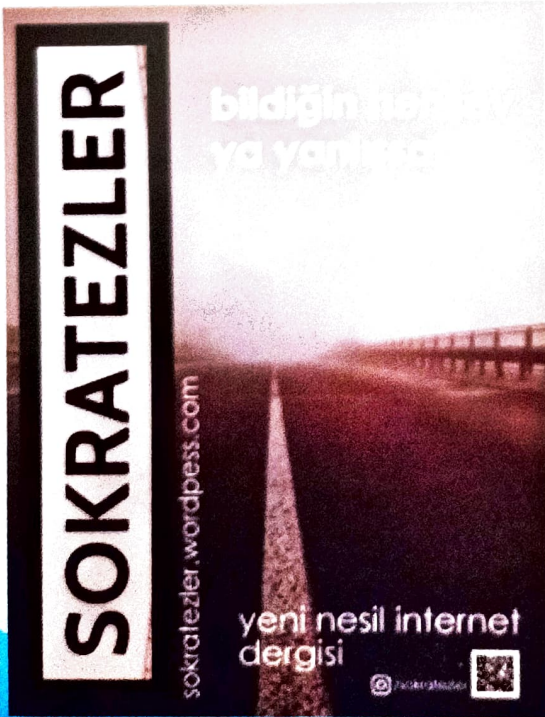
2018

"ah, bir olaydı diyorduk vakar da
yoksanaydı doğruydu böyle kan
telef olmasın diye çabalamamız
ama kendi çeperlerimizi böyle
kana buladık"
- İsmet Özel

Bir sabah düştüm
Yağmur yüklü bulutların ardına
Benliğime karışan
Düşün otlarını topladım yerden
Kara kalpaklı bir süvarinin
Omuzlarından aktı ölümün feryadı ceplerime
Çaldım gençlik adına ne varsa
Öz geçmişimden
Ruhumun kağıtlarından akan mürekkeple
Çizdim varla yokun haritasını bileklerime
Bir boşlukta kırılan yazgımın
Yürürken üzerinde
Ayaklarımdan boşalan benliğimin sıcaklığını
Bastığım can kırıklarının çınlmasını
Hissettim kalbimin mahremiyet çeperinde
Soğuyan bedenimden dökülüp
Haykıran kelimelerle sallanan başım
Umudun bekçiliğini taşıyamazdı
Bir kadeh şarap ısmarlayıp
Hayali bir Tanrıya
Yaşam kapısından atılmamak
Sonsuz aşk kadar imkansızdı
Ah bir bilebilseydim geldiğim yönün çıkmazını
Damarlarımda dolaşan gençlik acısını
Yatırıp şarabın özüne dağıtırdım
Kentin hiç tutmayan dileklerine
Hahamlara sunardım kalbimi
Kapatıp sinagogları gitsinler diye
Papazlara sorardım sonra
Çıkardığın günahların hesabı kimde?
İmamın yapışıp yakasına haykırırdım yüzüne
İrmaklarına huriler koyduğun cennet bahçesi nerede?
Şimdi geçtim varla yokun köprüsünü
Kestiğim bilekleri yol bilerek
Anladım
Kan telef olmasın diyeymiş bunca çabamız

12-C

A.Tahir İŞİK

YOK(OLUŞUM)

Sessiz kalmak hakkımı elinde bulunduran satırlar karşısındayım. Kâğıdın sessizliği kalem yazmaya başlayana kadardır. Kâğıda düşen her sözcük Tanrı'nın sessizliğini aynalarımıza yansıtır. Peki, nedir sessizliği Tanrı'nın? Neden karşımıza çıkıp iki laf etmez? Neden buradayım demez? Bizi sessiz bir oyunun içine atan Tanrı kim? Kim bu aynadaki yabancı? Hiç görmediğimiz hiç bilmediğimiz büyük büyük kelimelerle beni bilmez misiniz? deyip karşımıza çıkmayan, utanan aynanın arkasındaki oyuncu kim?

Nasıl bir oyun bu? Herkesin kendisine göre kural koyduğu, sonra bu kuralları Tanrı'nın kuralları deyip bize empoze etmeye çalıştığı bir oyun mu? Ya da tüm bu kurallar gerçekten Tanrı'nın kuralları mı? Peki, hiç görmediğimiz bir okul müdürünün koyduğu kurallara neden uyarız. Belki de gerçekten bir Tanrı var. Gizli özne olmayı seven bir Tanrı, gizemi seven, sır seven bir Tanrı, dedektifçilik oynamayı seven bir Tanrı...

Delirmek hakkımı elinde bulunduran satırlar karşısındayım. İnsan ne kadar düşünürse o kadar vazgeçiyor benliğinden ve adım adım kan kokan kâğıtların boşluğundan içeri düşüyoruz. Benliğimizin kalesi düşünce topraklarıyla zarar görmeye başlıyor. İçimizdeki kral sessizliğin bir silah olduğunu düşünüp askerlerine sus emri verirken kâğıt boşluğun içinde buluyor kendini. Sessizliğin kumarını oynayan son kumarbaz kral artık sadece bir boşluktan ibaret..

Peki ya düşünce? Yani asıl bahışcinin kendisinden bahsediyorum yok olan bir benliğin sahtanatına kurulmuş bir bahışci. Kumarbazı olmadan kurduğu krallık, yaşayan bir mezarlıktan başka bir şey olmayacaktır.

Düşünce neden var? diye soruyorum, siyah bir gecenin ardında kalan milyonlarca düşünce neden?... Yürüyen, konuşan, susan, düşünen ama ne düşündüğünü bilmeyen koca bir iskelet yığını şehrin sokaklarında, apartmanlarında, parklarında, adım atabilecek her yerde.

Neden? Neden? Düşünce Neden?...

Düşüncelerim, düşüncelerim, düşüncelerim...

Ağırlaşıyor

Zaman, zaman sessizce ve hızlı bir şekilde yavaşlamaya başlıyor. Kafam ağırlaşıyor. Sanki.. Sanki kafamın içinde bir kazan varmış da onu hiçlikle dolduruyorlar gibi..

Sonra yavaş yavaş sanki çöldeki bir kervan gibi saç tellerimin her birinden hiçlikler akmaya başlıyor. Saç telimin ucuna gelen düşünceler tıpkı bir yağmur damlası gibi yere düşerken aniden sarsılıyorum. Yüzümde bir ıslaklık hissediyorum ve yüzüme dokunan her tanecik kalbimin derinliklerinde yatan çığlıklarımı uyandırıyor. Uyanan her çığlık kalbimin derinliklerinden kafamın içine doğru yükseliyor. Önce biraz sessizliği bahşediyorlar ruhumun koridorlarına sonra uyanan her çığlık yıkıyor ruhumun duvarlarını. Bir köşede oturmuş sokak çocuğu gibi bu yıkılışı izliyorum. Duvarlar duvarlar... Her bir anıyı içinde barındırıyor her bir duvarın yıkılışında kafamın içindeki şehirler bir bir infilak ediyor. Benim tarihim beni oluşturan insanlığın tarihi yok olurken bir köşede oturmaktan başka çarem yok gibi. Yıkım kaçınılmaz bir son.

-Ben kimim? - Nerdeyim? - Siz? - Siz kimsiniz?..

Hadi çocukluğumuza gidelim ilk soruların başladığı döneme çocukken kafamızı kurcalayan sorulara.

-Ben nasıl oldum baba? - Seni leylekler getirdi oğlum.

Her ne kadar tatmin etmeye de bir cevaptı sonuçta. Ay neden beyaz baba? Allah öyle istemiş oğlum. Dedem neden cevap vermiyor baba? Allah onu yanına aldı oğlum. Sorgulamadım hiç babam diyorsa doğrudur, dedim.

Şimdi şu ana geri dönecek olursak bir yığın soruyla boğuşuyorum. Artık babamın ya da annemin hiçbir cevabı tatmin etmiyor. Çünkü yaşadığım evren attığım her adımda genişlemeye başlıyor. Bir bir sormaya başlıyorum şimdi annemin ya da babamın bana söylediği şeyler ne kadar doğru ya da doğru mu? Annem ya da babam bunun ne kadar farkında? Ellerime bakıyorum avuçlarım artık eskisi kadar küçük değil ve eskiden kavrayamadığım her şey avucuma sığmaya başlıyor. Kollarıma bakıyorum sonra, uzamışlar eskiden uzanamadığım her şeye uzanır olmuşum. Aynanın karşısına geçiyorum sonra ağızımı izlerken buluyorum kendimi, eskiden sadece "anne" diyebilen şu küçük ağız büyümüş de koca koca kelimeler ederi olmuş. Gözlerim ya gözlerim daha önünü göremeyen gözlerim artık kendini ufuklarda arar olmuş.

Buralarda ufuk çok geniş anne, eskisi gibi değilim artık karşınızda eskiden bildiği şeyleri bile unutmuş başa dönmüş bir çocuk var. Biliyorum baba! Artık tanıyamıyorsun beni, sen kimsin diyor gözlerin. Her gün işten eve geldiğinde karşımda duran bu yabancı çocuk sana bir yerlerden tanıdık geliyor, gözün bir yerlerden ısıtıyor ama bilmiyorsun baba! Bu çocuk ne yaşadı, ne öğrendi ya da ne öğrenemedi, bilmiyorsun, sadece bir yabancıymış gibi bakıyorsun gözlerime.

Susuyorum gözlerin derinlerinde yatan o beni arıyor, gözlerin... Ben oradan gideli çok oldu baba, ben gözlerinden gideli çok oldu, bir yaş oldum döküldüm gözünden. Karanlığa düştü senin oğlum aydınlığa koşturmak isterken. Şimdi üstüne üstüne koşan bu karanlıklardan korkmaya başladım. Kayboluyorum baba tüm sorular üzerime bir çığ gibi düşerken, ben de bir köşede oturup yalnızlığımı sorularla dolduruyorum. Susuyorum baba tüm bu sorulara haykırmak isterken benliğimi, susuyorum, bakıyorum sadece karanlığın içine çatarak kaşlarım.

Öfkeliyim baba, nefret dağıtıyorum karanlığa, koşturmak istiyorum aydınlığa. Ama olmuyor baba izin vermiyorlar, açmıyorlar aydınlığın kapılarını bana. Güremezsin, sorularım da al git diyorlar. Şimdi sen beni tanıyamıyorsun ya baba, ben susuyorum. Çığlıklarım titretecekken yeri göğü, ben susuyorum, içime doğru haykıyorum söylemediklerimi.

İçime haykırdığım her şey ruhumun duvarlarını yıkmaya başladı. Çığlıklarımın esaretine giriyorum yavaş yavaş. Çıkmaz sokağa çıkan bu koridorlar çığlıklarımın yankılanırken esaretin bedelini ödüyor ruhum. Hiç kimseye haykırmadığım şeyler bir bir infilak ediyor, ruhum parçalanıyor, bedenim karanlığa uzanmış, bir ben kalmamış artık bu evrende, yok oluşum karanlığın ellerinden olmuş.

Panayırlar da epey kalabalık
Onlardan birine gitsem
Azıcık
Tenha satarım

Zinet TOPRAK

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi 2017 Mezunu
Maltepe Üniversitesi - Psikoloji Bölümü Öğrencisi

AÇIK BİR İSTİARE

Bir karganın uçuşundan tut geceyi
Tut ki gece yok şehirde
Sesinden yoksunsun
Ateşböceklerinin

Öğretmemiş olsalar da
Geceye bakmayı, onu sevmeyi sana
Diğer sevgilerinden
Ödünç alırsın

Kutuplardan biraz yıldız
Akşamsefasından biraz koku
Kalsın
Yapma çiçekler gibi bir gece
Olursa olsun

Seyret sonra: serenatlar, tiratlar
Kör testere istiaresi
Güneş yere konana kadar

Dinlesin dilekleri

Zinet TOPRAK

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi 2017 Mezunu
Maltepe Üniversitesi - Psikoloji Bölümü Öğrencisi

KENDİM KENDİMLE

Herkes sussa... Klimanjaro'dan Mariana'ya kadar her yerden söz hakkı kalksa da ben konuşsa m diyordum artık. Kendi sesimi duyamamanın cezası hayli ağır gelmişti. Rüyalarımdaki konuşmalardan farklı olmalıydı, bilincime daha yakın bir gerekiyordu.

Söyledim.

Beylik laflar etmesem daha kolay olacaktı. Sadesini bulup süsünü azaltacaktım hayatımın. Ama yine konuşmam gereken yerde susup sözümün bitmesi gereken yerde konuşmuş, üstelik kendimi adamakıllı savunamamıştım da. Ne vardı ismi neydi?

Neydi, ismi neydi? Unuttum sayılır, dilimin ucunda çünkü. Oraya gelince kolayca havaya karışıyor, ben de unutmuş oluyorum onu dilimin ucuyla. Hâlâ zamir kullanmamın nedeni de bu.

Buharlaşmak istiyorum bedenimden, yerin yarılması yetmez. Gözlerimi kapatsaydım ve görmediğim kimseler de beni görmeseydi keşke. Ben, kendimden başkası etseydim; ha bir de beylik laflar etmeseydim bunlar böyle olmazdı. Neden mi? 1 neden asal sayı değilse işte ondan.

Derin derin nefes alırken son nefeste durakalmıştım. Onun da alacaklısıyım buluttan kapamadığım nemin de. Şimdi burada oturduğum yerde, yani durup dururken niye sayıklıyorum borçlularımı? Kapının önüne diken dikene takılan yünü ip, ipi kazak yapıp satacak olan Nasreddin Hoca yüzünden. Bir de sarı çizmeli var tabi.

Bunlar bana ders oldu neyse ki. Şimdi o nefesi yeniden alıp bir cimri gibi tekrar vermeli, sağlam bir algoritma bulup konuşacağım yeri iyice hesap etmeliyim. Laflarımı geri almadan pişmanlığımı bitirebilir, unuttuklarımı hatırlayabilirim böylece. Yerin ve göğün sustuğu yerden değil onların birleştiği çizgiden, tıpkı gece ile gündüzün arasındaki gibi, başlamasam bir döngünün kucağına oturacağım besbelli. Tam oradan kalkıp söyleyecek sözlerimi n olduğunu dahi ifade etmeden zamana karışabilirim. İşte ondan sonra ciğerlerimi hissedeceğim.

Zinet TOPRAK

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi 2017 Mezunu
Maltepe Üniversitesi - Psikoloji Bölümü Öğrencisi

İhtimal

Bir gül vardı, tanımazdım
Sokağın başındaki bahçede
Ben hüzünden dönerdim, o
Hep aynı yerde dururdu
Ama sanki
Beni beklerdi
Ben koklamasam sanki o kokmayacaktı
Uzun zaman sonra o gülün
Solması belki
bundandı

Zinet TOPRAK

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi 2017 Mezunu
Maltepe Üniversitesi - Psikoloji Bölümü Öğrencisi

Ataol Behramoğlu'nun
"Ben Ölürsem Akşamüstü Ölürüm" şiirine naziredir.

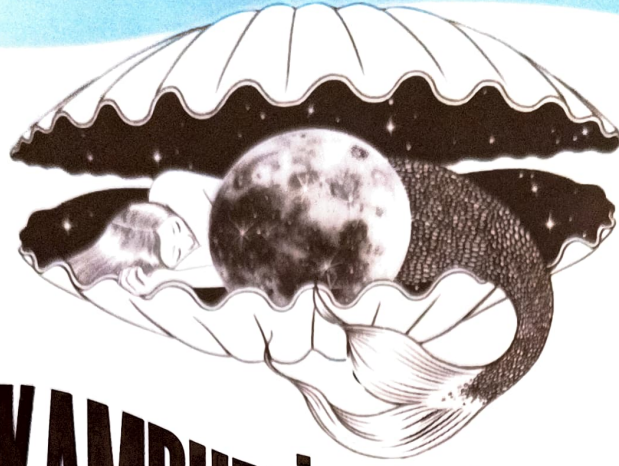
BEN ÖLÜRSEM

Ben ölürsem ikindiye ölürüm
Şehre allı morlu kar yağar
Çocuklar sevinçten ağlar
Annem üzüntüden
Âdet yerini bulur merasimlerle, ağıtlarla
Halbuki böyle bir boşluk bırakacak kadar
Büyük yer kaplamıyorumdur
Ben ölürsem
Ölürüm
Başka da bir şey olmaz benim için
Belki de olur
Yani cennette çiçek dikerim
Tûbâ ağacını sularım
Düşünmedim de değil ama
Ben ölürsem
Susar insanlar ve çiçekler
Hiç olmadığı kadar

Zinet TOPRAK

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi 2017 Mezunu
Maltepe Üniversitesi - Psikoloji Bölümü Öğrencisi

KAMBUR İSTİRİDYE

Pencerenin önündeki çiçekleri suladı. Gözü duvardaki garip tabloya takıldı. Her zaman önünden geçip gittiği çizgiler şimdi daha farklı görünüyordu. Bir çocuğun pastel boyayla çizdiği hayali kahramanları andıran surat küçük ve sevimliydi. Biçimsiz gözlerin kenarlarına tuhaf iki çizgi yerleşmişti. Bazen yüzdeki tek bir çizgi yaşanmışlıkları özetlemeye yetiyordu. Bakıcı kız düşünceli bir şekilde deniz kabuklarıyla süslenmiş koridordan geçti. Yıldız teyzenin odasının önüne geldiğinde içini tuhaf bir huzursuzluk kaplamıştı. Bir elinde toz bezi, diğerinde gümüş işlemeli ayna, yavaşça kapıyı araladı. Odadaki keskin koku yıllardan beri aynıydı. Küf değildi. Sanki kocaman bir iç sıkıntısının yaşlı ve hastalıklı göğüs kafesine adım atmıştı.

Yıldız teyze bu durumu yıllar önce açıklamıştı. 'İçim dalgalanıyor benim' demişti, bakıcı kıza. O zamanlar bu kadar tozlanmıyordu tabi. Konuşmayı bıraktığından beri, pencerenin karşısındaki sandalyeye oturur, gözlerini kırpmadan beklerdi. İhtişamlı bir biblo gibiydi. Bakıcı kızın görevi her sabah Yıldız Teyzenin tozunu almaktı. Çünkü Yıldız teyze gerçek anlamda tozlanıyordu. Normal insanlar yaz mevsiminde nasıl terliyorsa, Yıldız teyzenin kara delikten geldiğini ve ait olmadığı bir yerde yaşamaktan ötürü, üzerine yıldız tozu yağdığını söylerdi. Bazılarına göre Son dönemlerde yayılan bir söylentiye göre aslında o "zamanda" tutsak olmuştu. Bir nesnenin bu kadar tozlanması için en az bir ay geçmesi gerekirdi. Hayatın normal akışına ters düşen bu tozlanmanın sebebi Yıldız teyzenin bir gün diğer canlıların aksine haftalarca sürecek bir uzunlukta yaşamamasıydı. Mahalledeki insanların hiçbiri, onu kat kat giydiği giysilerin ve yaz kış başının üzerinde taşıdığı, gümüş şemsiyesinin haricinde görmemişti. Günün belli saatlerinde dışarı çıkan yaşlı kadın, son günlerde iyice eve kapanmıştı. Bakıcı kız elindeki aynayı nazik bir şekilde yatağın üzerine bıraktı. Yıldız teyzenin kırık beyaz bedenini karşısına alıp, elindeki toz beziyle yavaşça silmeye başladı.

Gözleri donuktu yaşlı kadının, birkaç kere gözünü kırpsa da yüzünde bir gram mimik oynamadı. Temizlik işi bittiğinde bakıcı kız eline aldığı gümüş aynayı Yıldız teyzenin yanına bıraktı. İnsanın tozlanmış bir bedeni olsa da ruhunun temizliğini hatırlatacak bir yansımaya ihtiyacı vardı. Ama hiçbir tepki gelmedi. Bakıcı kız içine yayılan korkuyla iyice küçülmüş bedene yaklaştı. İlk önce ateşine baktı. Daha sonra nabzını yokladı. Gittikçe düşen nabzın sesi, odanın zeminini salladı. Yıldız teyze, yüzüne yayılan huzurlu bir gülümsemeyle fısıldadı. "deFTER YAŞTIGIMIN ALTINDA."

3 Nisan

Bekledim. O karanlık dolabın içinde saatlerce bulunmayı bekledim. Çocukluğum ayağı kırık bir sehpanın ucuna ilıştırılmış, kambur bir tahta gibiydi. Üstüne konulan vazodaki çiçeklerin canlılığına hayran fakat hiçbir zaman onlar kadar yaşam dolu olamayan, içi çürüyen bir tahtaydım. Dünyanın en korkak çocuğu ben olabiliyordum. Hastalıklı, çelimsiz ve uyumsuz. Ne zaman gökyüzü kararsa ve yıldırımlar düşse odama kendimi dolaba saklardım. Bir gece o dolabın içinde yalnız olmadığımı fark ettim. Saatlerdir kıpırtısızdım ve anahtar deliğinden giren hava sayesinde ayaktaydım. O tuhaf varlığın konuştuğuna ilk başta inanmadım çünkü zihnim kusurlu bir durbün gibiydi, gördüklerime ben bile yaşıyordum. Ama sonra bana ismini söyledi. G.Lu. Bedeni oldukça garipti, mesela gözleri yoktu. Yüzündeki bir çift boşluğa karşın, birbirimize oldukça benzeyorduk. İçimde bir yerlerde dolduramadığım bir boşluk vardı. Benden istediği tek şey ona bir çift göz vermemdi. Düşünmeden verdim. Pastel boyayla çizdiğim birbirine benzemeyen iki boşluğu ona armağan ettim. Bunun karşılığında bana, hayata kendi durbunünden bakmayı öğretti. Mana dünyası fanilerden oldukça farklıydı, sanki gözünün değdiği her yerde, hayatın mükemmel uyumundan bir parça vardı. Onunla geçirdiğim son gün, dalga bir denizin kenarındaydık.

"Sana daha güzel bir sığınak inşa edeceğim" dedi. Suya çarpma sesinin ardından kendimi sadece akışa bıraktım. Hayatım boyunca hep denizde ölen insanların sürüklediği o urperetici karanlığı merak etmişim fakat bu düşündüğüm gibi değildi. G.Lu geçtiği her yerde ardında tilsimli bir ışık huzmesi bırakıyordu. Kayalıkları, balıkları, yosunları, mercanları geride bıraktık. İstiridyelerden oluşan bir geçitten geçtikten sonra saç diplerime kadar urperdim. Ayağımın değdiği zemin bir anda soğudu fakat derimin çayır çayır yandığını hissedebiliyordum. G.Lu uzun parmaklarıyla kumu eşelemeye başladı. Görme açım bulanıklaşırken, boyut algım kayboldu. O kumu eşelediğimde bedenim küçüldü. Büyüleyici kum dalgasının içinde G.Lu son kez görüldü. "Seni bir kum tanesine dönüştürdüm. Günün birinde bir ıstiridyenin kalbinde büyüyeceksin, inciye dönüştüğünde seni sadece derine inme cesaretini gösteren birileri bulacak. Yosunların, çakıl taşlarının arasında gerçek değerini gören birileri çıkacak. Normal yaşantına döndüğünde özünü hatırlaman için bu küçük kum taneleri hep yanında olacak. Bu ıstiridyenin içinde uyuyacağım sanma her gün başka birinin hayatına dokunacaksın." Bakıcı kız elindeki defteri bir kenara bıraktığında Yıldız teyzenin esrarengiz kayboluşlarını, duvardaki tanıdık simayı, en önemlisi her gün toz diye temizlediği kumları anlamıştı. Pencereden eskici bağırma devam etti, birkaç sokak köpeği havladı, çayın suyu kaynadı. Bakıcı kız zamanın farkına vardığında odada tek başınaydı. Pencerenin önündeki sandalyede parlayan tuhaf bir şey vardı..

LİSAN-I HAFİ

Üstümüze geceyi örttüğümüz polar, ruhumuza ninni söyleyen satırlar ve içimizi ısıtan kahve eşliğinde. İşte. Yaşamın iplikleri şu sığındığım köşede, bulunduğum anda anlam kazanıyor.

'Güzin Ablası kitaplar olan bir kızdım,
İçim sıkılmasa o kadar
Tek bir satır bile okumazdım.
Taş bebeğim ters çevrilince ağlardı,
Bir derdi var derdim.
Derdimi demeyi ben taş bebeğimden öğrendim.
Ninni derdim, ninni bebeğim!
Cam gözlerini kapardı, naylon kirpiklerini.
Plastik gözkapaklarının ardında,
Bilirdim rüyaları yoktu bebeğimin,
Gözyaşları da.
Ağladıkça tükürüğümden sürerdim gözaltlarına.
Bu kadar kolay harcamazdım rüyalarımı,
Kırmızı çantamda bayram harçlıklarım olmasa.'

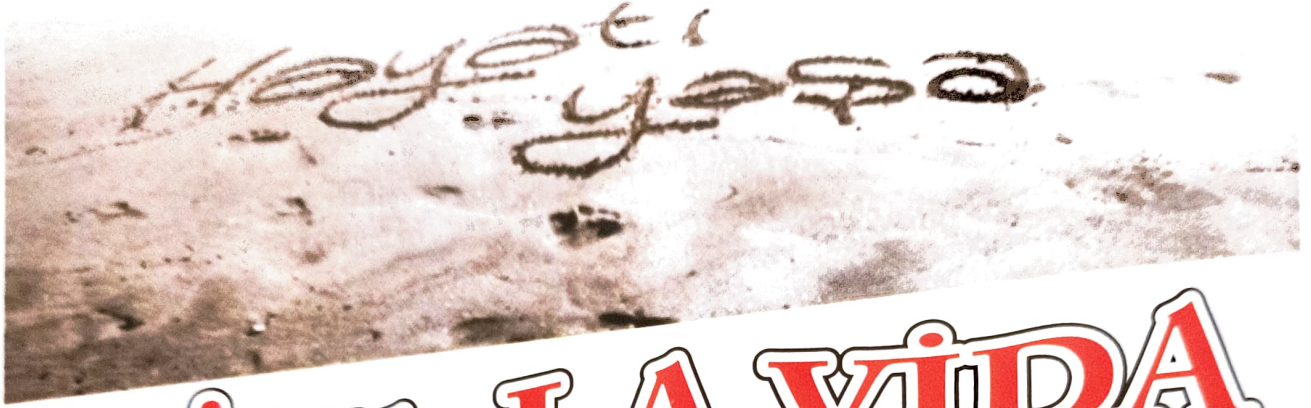

En gürültülü eylemiş aslında susmak, fark etmenin en güç olduğu. Susunca insan ya yazıya döker ya da kendisini sarsacak, saracak, bambaşka dünyalara açılan, yeni yerler keşfettirecek kitaplara gömülür kalır. Bense sustuğum her cümleyi ayna gibi yansıtan, aynada göremediğim kayıp yüzümü bana gösteren, dostumun kalbimi sınımsız sarışı gibi hissettiren kitaplara derin bir bağ içerisindeyim. Okuma eylemimi başlatan etken böyle anlarımda saklı. Kırgınlıklarım, hüznüm, sevincim, aşkım, öfkem ve daha birçok duygu taşkınlığından kurtulmanın reçetesini vermiş gibiydi kitaplar. Düşüncelerimden, sarsıcı ruh halimden kurtulmamı sağlıyordu. 'Okuduğum her satırla dünyanın bir parçasını koparıyormuş' hissi yaratması beni hayatın eşliğinden çekip çıkarıyordu. Okurken yenileniyordum. Yazarlar ile aramda yıllar, çağlar, belki koca bir evren vardı ama onları en yakınımda hissettiren birçok kitap oldu. Aramızdaki tek mesafe sayfaları ve ben seve seve aşırıyordum o her sayfayı. Katman katman açılıyordu düşünceler, ağız dolusu bir çıplaklıkla, karşılıklı oturmuş muhabbet ediyorduk. En içten duygularıyla, sahteliklerden uzak en net haliyle açmışlardı yüreklerini. Birbirimizden zarar gelmezdi, biliyorduk. Bizi bağlayan, o altını çizdiğim her satıra ne çok içimi dökmüşlüğüm vardı, sona yaklaştıkça beraber topluyorduk tüm o kargaşayı. Bazen saatlerce kimseye rastlamak istemiyordum düşüncelerimde. Zamanla ruhumu sömüren altı çizili insanların da üstünü çizmeye başlamıştım. Midemi bulandıran kalabalıkların kaosundan ve gürültüsünden sıyrılmak en doğrusuydu. Kalbimiz kaosa en açık, en kolay yara alan organdı. Onu ya bir ziftle kaplamalıydık korunmak için ya da kendimizi iyileştirecek teselliyi kendi içimizde bulmalıydık. Kalbim zift tutmazdı bunu biliyordum, ben tanıştığım her yazarla, okuduğum her kitapta kendimi iyileştirmeyi başardım. Ne hüznüm, ne kederim, ne de sevgim artık eskisi gibi sarsıcı olmaya başlamıştı, başlamıştı. Kalbimi darbeye açık hale getiren tüm duygulardan arınmış bir haldeydim. Düşüncelerim 'Dalgaların art arda gelip çarptıkları kaya gibiydi; sağlam ve kıpırtısız'. Artık güçlü ve hürdüm. Kalbimi ziftle değil, sevgiyle kaplayacak şeyleri seviyordum. Bunun aksi bana bir şey katmıyor, benden birçok şey alıyordu çünkü. Bir şey fark etmişim, bu zaman içinde; insanlar ölüyordu ama düşünceleri daima birinin aklında, birinin hayatında yer etmiş, onlara dokunmuş oluyordu. Tıpkı okuduğum yazarların bende bıraktıkları bu dönüm noktaları gibi. Okumak. İnsanları okumak, doğayı okumak, kitapları okumak, ruhu okumak... Hayatın çerçevesini dolduran yegâne şeydir okumak." Çünkü sadece okuma ve bilme yoluyla zihin 'en görgülü halî' ne kavuşur."

11/B 649

Fatma Yaren Solmaz

VIVA LA VIDA

Karga sesleriyle dolu bir güne uyandım, sanki içim akıyordu ona ve taşıyordu beni benden. Kafamı kurcalayan düşüncelerle baş edemiyordum. Şimdiye dek gecenin hüzünlü dinginliğiyle bakıyordum kendime. Dengemin bozulup, bambaşka bir dizilimle değişim ve dönüşüm yaşadığımı hayal ettim. Bu kargaşa içerisinde kalbime dokunan her eli, her düşünceyi ve her anı fark ettim. Ardından bu değişim için ne gün batımını ne de geceyi bekledim, yalnızca şafak vaktinin beni doğurmasını izledim.

“İnsan, kendini insanda tanır.” der Goethe. Bu cümleyi anlamlandırmak, onun içinize nüfuz etmesini beklemek, okumak kadar kolay olmuyor. Domino taşlarına benzetirim ben insanı, henüz yolun başındayken dimdik ayakta. Ama gerçek benliği hangisi taşır, hangi taş ile doyuma ulaşır bu yolculuk? Bir taş itilir ve ‘yolda olma hali’ o an başlar. Yıkıla yıkıla ilerleriz. Her yıkım, bir yıkımı daha doğurur ve engel de olunamaz doğrusu buna. Uçsuz bucaksız o yolda yalnız yapayalnız kalırız kimi zaman, düşüşün verdiği ağırlık ile omuzlarımız daha fazla aşağı çekilir. Kaybettiğimizi sandığımız o anda, o son taşa yaklaşırız. Ruhumuz sanki tüm organlarımızı kemirmiş, eksik ve yarım kalmışlığın verdiği o his bir organla örer boğazımızı, nefes alınamaz, çıkılır sokağın çıkmazındayızdır. Artık yolun sonu gelmiştir ve yağmalanmış bir ruhla kala kalmışızdır.

Yol, yol dediğimiz nedir, hiç düşündük mü? Unuttuğumuz bir gerçek vardı. Yol yalnızca başı ve sonu olan bir şey değildi, daha derin anlamları içeren bir noktasi olmalıydı. Bu nokta ‘Yolun yürüyüş öğrettiği’ gerçeği idi. Şimdi baştan sona kadar olan tüm yıkıntılarımızı toplayalım, yıkıntıların altında ezilmiş omuzlarımızı silkeleyerek o son taşın dimdik ayakta kalabildiğini fark edelim. Domino taşlarının her birine bir anlam yükledik aslında; insanlar, duygular, yaşanmışlıklar. İtilen, yıkılan, yağmalanan değildik, bundan daha fazlasıydık. Sadece yoldaydık. Her taş ile hüzün de mutluluk da yolculuğumuza katıldı, her durakta filizlenecek tohumlarımızı serptik etrafa. Bizi biz yapan her şeyi keşfetmemizi sağladı o taşlar, kendi içimize yaptığımız bir yolculuktan bu aslında. Kendi dizilimimizi oluşturduk ve o son taş dizilimin içindeki sırrı taşıyan, kapıyı aralayacak olan anahtardı.

11/B 649

Fatma Yaren Solmaz

DEPRESYON

Sandalyesinden kalktı,
Etrafına baktı.
Pencereden sızan günbatımı ışıkları
Daha da efsunlu kılıbı gözaltlarını
Uykusuzluk gibi olsa da
Aslında fazla uykunun marifetiydi bu morluklar
Belki de mutsuzluk ve ilgisizlikti sebebi
Tanrım, ne iş!
Aynaya baktı ve bedeni yine,
Yine sarsılmaya başladı gözyaşlarıyla
Güneşin en çok aydınlattı sabahlardan birinde,
Belki de kainatın daha az can aldığı bir zamanda
Elbet ne yaptığını düşünerek
Daha da zarar veriyordu kendine
Her şeyin farkındaydı, miğdesi bulanıyordu
Kasvetli sandalyesine teslim oldu
Eline en sevdiği kitabı alıp sararmış tırnaklarıyla araladı sayfaları
Gözleri indirdi siyah ve küflü panjurlarını
Ailesini düşündü
Ve yine, tekrardan
Sandalyesinden kalktı,
Etrafına baktı.

Hazırlık A/315
Naz KARAYEĞEN

Hazırlık A/315
Naz KARAYEĞEN

TUHAF

Bir kız çocuğu,
Başı önde, kalbindeki hıçkırıklar, çenesindeki titremeler
Damla damla gözlerindedir.
Öyle ki bu,
kuşlar ağlıyor ansızın.
Leylekler cellat oluyor, bulutlar ise mahkum.
Bir kız çocuğu bu.
Saklayamamışsın işte,
buldum
Kağıt nedendir bilmem fakat ıslanmaktan buruşmuş,
O küçük kız benim.
Eskiden beni sevdiğini düşünmek güzel.
Neden çizdin bunu?
Şimdi geceler karanlık.
Ama artık karanlıktan korkmuyorum.
Baltalar bıraktı bulutları, artık acıtmıyor eskisi kadar
Küçük kızın büyüdü.
Artık oynadıkları bebekler değil.
Artık kimse ona masallar anlatarak uyuyakalmıyor,
Sen bıraktığından beri.
Bu işte bir tuhaflık var

Hazırlık A/315
Naz KARAYEĞEN

MEÇHUL

Küçük bir kız çocuğuydu karşımda oturan
Çirkin burunlu, ince dudaklı
Fakat titriyordu dudakları
Gözleri toprak rengiydi
Bilmiyordu hiçbir şey
En büyük korkusuymdu büyümek
Kim bilir böyle düşünmesinin neydi sebebi
Kirliydi ayakkabıları,
Mechuldü zamanlaması,
Peki neden buradaydı?
Kimin sorumluluğundaydı?
Pusluymdu gözleri
Kim görse etkilenirdi,
Kim bilir daha neler elde edecekti,
Neler yaşayıp sonra üstesinden gelecekti
Ah, daha ne kadar da küçük
Ne kadar masumdu
Belki de sadece gördüğüm buydu.

CELLAT

Bitmek bilmiyor kuşların yalnızlığı
İflah olmaz korkularım var
Karanlıktan korkuyorum sevgilim
Bir adam var orada
Yalnız ve ıslak
Evet ıslak, biraz da mavimsi
Islaklığı nedendir bilmem ama
Gözleri yok sevgilim.
Bu beni korkutuyor, korkuyorum
Sen nasıl başa çıkıyorsun karanlıkla?
Peki ya korkmuyor musun yalnızlıktan?
Bir de cellat var orada,
Bizim yoksulun yanında.
Ölecek mi dersin?
Bana sesleniyor sonra
Kim bilir neler söylüyor.
Elini uzatıyor sonra
Ama denizler var, denizler var arada
Geçemiyorum ardına, gidemiyorum yanına
Cellat, cellat yüzünden hepsi.
Yalnızlığım mı sevgilim,
Yalnızlığım mı o?
İnsanların değerini bilemediği,
Yalnızlığımıdaki korkularım mı?

Hazırlık A/315
Naz KARAYEĞEN

Serbest Müstezat

Uçan kuşlara dalan gözlerim
Anlatı bir kuş gibi uçabilmeyi
Aşka
Ve sordu
Senin gözlerine sert kanatlarında
Yorgun sevdalar taşıyarak
Düşme vakti gelmiş bir hüznün
Dopdolu bulutlardan atlar gibi
Huzura
Yuva yapabilir mi sonsuza

Uçtukça yanan kanatlarım
Hikâyelerle dolu bir şişede söver mi
Aşka
Yoksa küle dönerken tüm renkler
Kaybolmak ve büsbütün sen boyanmak
Üstüne başına sen bulaşincaya
Huzura
Kadar yuvarlanmak bahşedilir mi
Kıpkırmızı zincirlerle boşlukta asılı duran
Ruhuma

11-D
Hasan Kuvvetlioğlu

OL

Durgunum
Bir şelale kadar durgunum
Elini tutunca içimdeki çocuk salıncaktan indi
Dünyanın en masum parkında
Bir tahterevalliye bindi
İkişer ikişer sayar oldum yıldızları
Aceleci ve sıkılmış görünürüm belki
Oysa yolumu bulamıyorum gökyüzünde
İkişer ikişer kayar oldu yıldızlarım
Ben zaten iki kişilik koltuğa uzanan adamım
Uzanmaktan bıkan adamım
Sessizim
Bir şelale kadar sessizim
Elini tutunca
Gelecek anılarım ol
Her adımda kaybolduğum sokaklar
Her seferinde karıştırdığım şarkı sözü
Fotoğrafta çıkan parmak
Her gün bıkmadan doğan güneşim ol
Ben razıyım seninle susmaya
Ben razıyım kayan yıldızlara
Geçen dakikalara
Benimle kal
Yoksa Sevmediğim şehirde hapsolmuş
Belki de köşe başında ölü bulunurum

11-D
Hasan Kuvvetlioğlu

KIŞ UYKUSU

"Oyunculuk gizlemektir, göstermek değil."
Nuri Bilge Ceylan

Kış Uykusu, Nuri Bilge Ceylan tarafından yönetilmiş 2014 yapımı Türk filmidir. Film, 2014 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazanmıştır. Film ayrıca aynı festivalde FIPRESCI ödülüne de layık görülmüştür. Haluk Bilginer (Aydın)'in başarılı oyunculuğunu yaptığı filmde Melisa Sözen (Nihal), Demet Akbağ (Necla), Ayberk Pekcan (Hida yet), Nejat İşler (İsmail), Serhat Kılıç (Hamdi), Nadir Sarıbacak (Levent), Tamer Levent (Suavi) ve Mehmet Ali Nuroğlu (Timur) geniş oyuncu kadrosunu oluşturmaktadır.

Filmin başrolü Aydın, 25 yıllık tiyatro kariyerinden sonra ailesinden kalan malları devralarak, Othello Otel'i işletmektedir. Ayrıca küçük ama kralı olduğu yerel bir gazetede yazı yazmakta ve altını çizerek bahsettiği "Türk Tiyatro Tarihi" adlı bir kitap hazırlamaktadır. Otelde genç eşi Nihal ve kız kardeşi Necla ile birlikte yaşayan Aydın'ın Kapadokya'da kurduğu yaşam düzenine şahit oluyoruz. Bu yaşam düzeninin ve karakterlerin gerçekçiliğinin verilmesinde başta Demet Akbağ, Melisa Sözen ve Haluk Bilginer'in başarılı oyunculukları olmak üzere Nuri Bilge Ceylan'ın yönetmenliğinin katkısı söz konusu. Oyuncuları konservatuar yıllarına döndüren Ceylan "Oyunculuk gizlemektir, göstermek değil." diyerek karakterlerin gerçekçiliğinin gizlemekten geçtiğini vurgular.

Bu düzen içerisinde Aydın, Nihal ve Necla'nın yaşamlarında bir heyecan yoktur. Necla, başarısız bir ilişkinin ardından aile vadigarı otele sığınmıştır. Aydın yaşanmamış bir gençlik, parlak olmayan oyunculuk kariyeri sonrasında entelektüel kimliğinin etkisiyle de sığınacak başka yer bulamamış, genç karısı Nihal'in ise ona ve bu mekana zorunlu kalmaktan başka çaresi kalmamıştır. Diğer yandan filmin öne çıkan diğer karakterleri İsmail ve kardeşi caminin imamı Hamdi, anlatılmak istenen dünyanın, Ceylan'ın yaşama, insana ve Aydın karakterine dair tespitlerinin taşıyıcı unsurları olarak ortaya çıkmaktadırlar.

Şuna da değinmek isterim ki pek çok eleştirmen Aydın karakterinin Türk aydınına temsil ettiğini ifade etmektedir. Fakat filmde Aydın karakterini bir "aydın" olarak görmeyiz. O herkes gibi iyi ve kötü tarafları olan tüm karmaşıklığıyla bir insandır. Hepimizden izler taşıyan biridir. Onu aydın meselesine bakılan bir pencere olarak değerlendirmek, aydın meselesine indirgemek zannımca yanlış olacaktır.

Kış Uykusu, insan ruhunu anlamaya çalışan bir yolculuktur. Bu noktada yönetmen insana ve dolayısıyla karakterlere acımasız yaklaşımıştır. Karakterlere sevgi ve şefkat göstermemiştir. Yönetmen ideal insanı değil gerçeği, olanı sunmuştur.

Gelişen olaylar çerçevesinde bütün karakterlerin zaafaları, iyi ve kötü yanları tarafsız bir şekilde sunuluyor izleyiciye. Kesin bir kötü ve iyi ayrımı yapılmıyor. Bizzat hayatın kendisi anlatılıyor. Çıplak gerçekliğe hiçbir şey eklemeyen, süslemeyen, olduğu gibi, aynı doğallıkla ve gerçeklikle...

"Aslında bütün karakterlerin zaafaları ve birbirlerine yaptıkları haksızlıklar ortaya çıkıyor filmde. Aydın kadar karısı ya da kız kardeşi için de geçerli bu. Aynı şekilde imamın da ikiyüzlülüğünü görüyoruz örneğin. Nihal'in parayı vermeye gittiğinde ağzının payını alması, Necla'nın Aydın'la tartışmasının sonunda durduğu yer... Film, karakterlerin zaafalarını yüzlerine çarparak bitiriyor öykülerini..." (Nuri Bilge Ceylan)

Bir böcek bilimcisinin özenile insanlık komedyasının çeşitli yüzlerini araştıran, gizleri yavaş yavaş ortaya çıkan bir entrikayı geliştirmek için zamanı (3 saat 16 dakika) rahatlıkla kullanan ve yönetmenin ustalığını tüm incelikleriyle sergileyen bu film, Orta Anadolu'da tepeler ve mağaralar arasındaki bir otelin üç sahibinin macerasının görüntüdeki basitliğinin ardında muazzam bir felsefi yoğunluğa ulaşmayı başarmıştır. (Fabien Lemercier)

"Bizimki yaşamak değil, tiyatrodan yangın sahnesi oynamaktır"

Anton Çehov

"Karım" öyküsü 10-15 yıldır kafamda dolanıp duran bir öyküydü. Bol miktarda iç düşünce ve betimleme barındırdığı için sinemaya uyarlamaya pek kolay görünmüyordu. Bunlar çıkınca elinizde kuru bir olaylar dizisi kalıyordu. Ama hikâyenin, ondan vazgeçmeyi bir şekilde benim için olanaksız kılan tufan bir ruhu vardı ve bu ruhu sinemada canlandırmanın mümkün olup olmadığı düşüncesi, korkuyla karışık tuhaf bir çekicilik yaratıyordu.

Filmde özellikle Aydın'ın eşi ile ilişkisi Anton Çehov'un Karım adlı öyküsüyle birebirdir. Hikâyedeki Pavel karakteri de genç bir kadını evlidir ve uzun zamandır eşiyle problemlerinden dolayı ayrı hayatlar sürmektedir. Filmdeki Aydın karakteri "Türk Tiyatro Tarihi"ni yazarken hikâyedeki Pavel karakteri "Demiryolları Tarihi"ni yazmaktadır. Her ikisine de yardım istemek amaçlı bir mektup gelir ve bunun üzerine uzun zamandır birbirlerinden bağımsız yaşayan eşler arasında çatışma ortamı doğar. Bu çatışma ortamında gelişen diyalogların pek çoğu filmde birebir alıntılanmıştır. Diyalogların haricinde hikâyedeki karakterlerin tümü filmde de yer almaktadır. Filmde hikâyenin çatışma ortamını oluşturan tüm bu öğelerin haricinde farklı karakterler ve olaylar da yer almaktadır. Aydın'ın kız kardeşi Necla, Necla ile aralarında geçen uzun diyaloglar, İsmail ve Hamdi ile yaşadıkları...

"(...) Sonuçta işe giriştiğimizde iç düşünceler ve tasvirlerden arda kalan öykünün çatısı bize yeterli gelmeyince Kış Uykusu'nun senaryosu giderek dallanıp budaklanmaya başladı. Yeni olaylar, başka karakterler ve hatta başka bazı Çehov öyküleri işe karışmaya başladı."

Kış Uykusu, Çehov ruhunun kadraya taşındığı bir filmidir. Ceylan'ın kendine has tarzıyla Çehov ruhu arasında kurduğu bağ, Anadolu'da, taşra insanında vücut bularak farklı bir sentez oluşturmuştur.

11-B 599
D. Damla TÜNEL

NEDİR BU İÇİMDEKİ BOŞLUK

Yaşantım boyunca beni yalnız bırakmayacak tek bir şey vardı; içimdeki boşluk. Okulumda, evimde, tenime değen soğuk bir rüzgarda, canımı yakan samimiyezsiz bir gülüşte, içten dışı tüm vücut uzuvlarımdaki bu boşluk neydi? Nerden gelip de beni bulmuştu? Üstelik sadece bulmamıştı, ruhumu da sarmıştı.

İlk başlarda herkes gibiydim. Çevrem kalabalık olmasın beni kendimle baş başa bırakmaya izin vermiyordu. Ama ne zaman ortamdaki kopup düşünmeye başlasam korkardım. Evet korkardım çünkü kendimi tanıyamazdım. Bazen öyle korkardım ki kaybolacağımı düşünürdüm. Ne kadar kalabalıkta olsam da artık bu boşluğun farkındaydım ve yeni uğraşlar bulsam da o hep benimleydi. Hayır, bu hissi kesinlikle ben yaratmadım. O doğumumla bana verilen bir şeydi. Nasıl kulaklarım ve burnum doğduğumda yanımdaysa o da hep yanımdaydı. Sadece büyüdükçe bu hissi daha çok duyar ve algılar oldum. Aslında kendimce çözmeye de çalıştım. Ailem, arkadaşlarım? Hayır, hiçbiri değildi. Bendim, benim varoluşum.

Varoluşçuluk adı altında araştırmalar yaptım. Sartre'yi, Nietzsche'yi ve buna benzer kişilerin hayatlarını ve düşüncelerini okudum. Sadece onlar değil birçok insan için ortak boşluk olduğunu düşündüm. Bundan dolayı değil midir sanat? Resim, müzik, tiyatro hepsi ama hepsi içimizdeki o hissin tınısını yakalamak içindir.

Kimileri bu hissi yalnızlık olarak adlandırıyor. Hatta kitaplara, filmlere, müziklere, şiirlere konu olmuş. MFÖ böyle hissetmese neden "Sen yanımda olsan da sevgilim yalnızlık ömür boyu." desin? Neden kendini bir türlü anlamlandıramayan Edip Cansever diğer kendini arasin?

GELMİŞ BULUNDUM

Ben mişim---neymiş?---su sesiymiş
Oymuş---cam kırıkları gibi gövdemi yakan---
Yanağında sardunya kokusuyla yazdan
Kimmiş o gelen ya giden kimmiş
Bir yabancı mı , yoksa bir ermiş
Değilmiş, bir çağrı bile yokmuş uzaktan.
Güneş mi batarmış bir özel isim bitirir gibi
Yanmış bir ağacın yaprakları mıymış kimildayan
Ne kalmış bir önceden ya da bir sonradan
Kim koparmış dalından bu yabancı incirleri
Ya kimmiş kıyıya çeken hayalet gemileri
Ne yazılmış nereye bu garip kargaşadan.
Yıldızlar, büyüü ülke, adımı unutturan
Bir kaya, bir ot, bir akarsu
Hangi yaz şarkıcılarının ürpertili korosu
Ki bütün ölüleri sağa çıkarın
Ve kenti bir ölüm derinliğine salın
Yani bir gül solarken bir gülün açma korkusu.
Şiirler yazdım, kitaplar okudum
Elime bir bardak aldım, onu yeniden oydum
Derinlerde kaldım böyle bir zaman
Kim bulmuş ki yerini, kim ne anlamış sanki mutluluktan
Ey yağmur sonraları, loş bahçeler, akşamsefaları
Söyleşin benimle biraz, bir kere gelmiş bulundum

Edip CANSEVER

Ben büyüdükçe boşluk da benimle büyüdü. Mutlu olduğumda boğazımda bir düğüm gibi kaldı. Kahkahamla onu yutmaya çalıştım kalbimi esir aldı. Güldüm, ağladım, heyecanlandım. Boşluk bu kez daha da derinleşti ve ne yaptysam kurtulamadım.

Siz de yok mu böyle bir his? Hiç aynanın karşısına geçip gerçek manada yüzünüze baktınız mı? Derin, acılı ve sancılı gözlerinize bir de siz baksaydınız görürdünüz. Her gün başka şeylerle kapatmaya çalıştınız; yeni arkadaşlar, yeni aşklar, pahalı hediyeler, günü birlik partiler. Neden şu Allah'ın cezası yerde kimse benliğiyle ilgilenmez ki? Deli miyim ya da şizofren? Neden boşluğu bu kadar ağır hissediyorum?

Her ne kadar tarif edemesem de bununla yaşıyorum. Yaşadığım acı olaylar oraya giriyor ve çıkmıyor. Sanırım böyle şeylerden besleniyor. Oturup saatlerce kötü şeyler düşünmüyorum. İç dünyamda ne yaşıyor ben de bilmiyorum ama bildiğim tek şey bu boşluğun benimle yıllar boyu sürecek olması. Kendimden kurtulamıyorum tıpkı boşluktan kurtulamadığım gibi. Peki nedir bu boşluk? Yoksa ben miyim?

11- B
Şifa TEKELEK

DEDEM ÂŞIK KUL MUSTAFA'YA NAZİRE

Nazirecilik, klasik Türk edebiyatının kuruluş döneminde İran edebiyatından divan edebiyatına geçmiş ve 19. yüzyılın sonlarına kadar önemini sürdürmüştür. Bu yönüyle edebiyatımızın en köklü ve etkinliği en uzun süre devam eden geleneklerinden biridir. Hem divan edebiyatı hem de halk edebiyatında sıklıkla kullanılmış olmasının sebebi; şair hem çağdaşı veya kendinden önce yaşamış usta bir şairin beğendiği bir şiirini taklit ederek benzerini ya da kendini kanıtlamak için daha iyisini yazmak ister hem de naziresini yazılan şairin de sevildiğini göstermek için yazılır.

Şair nazire yazacağı şiiri “konu, hece ya da aruz ölçüsü, kafiye ve redif bakımından örnek alarak yazar. Nazireler daha çok gazel ve kasidelerde yazılmıştır. Divan edebiyatında genelde “Mecmuat’un nezair” adı verilen defterlerde toplanmış ve bu defterlerde amaç hicvetmektir.

Âşık Kul Mustafa Kimdir?

Adana'nın Buruk köyünde 1930 yılında doğan Mustafa DUZAĞADÜŞMEZ, Farsak olması nedeniyle Kul mahlasını almıştır. 11 yaşında rüyasında mevlit şerbeti içip zay-i akıl olmuş ve âşıklığı böylece başlamıştır. Dili çözüldüğünde ise şu dörtlüğü söylemiştir:

“Tarih kırık bir yaş on bir idi
Hikmetli Hüdadan işler değişti
Hayal miydi rüya mıydı bilmiyom
Hayaller, rüyalar, düşler değişti. “

1967, 1969, 1971 ve 1973 yıllarında Konya Âşıklar Yarışması'nda birincilik ödülleri vardır. 1977 yılında Kıbrıs Festivali'nde Necip Fazıl Kısakürek'in ikinci olduğu yarışmada birincilik kazanmıştır.

Ben de dedemin yolundan ilerleyip biraz olsun onu anlamak için bu çalışmayı yapmak istedim. Ashında bu işin ne kadar zor olduğu herkesin malumu. Amacım sevgili dedemi bu vesileyle siz Genç Kalemler okurlarına tanıtmak ve onun anısını yaşatmaktır. Onun 'Divane' isimli şiirini ve ona yazdığım nazireyi aşağıda göreceksiniz.

DİV ÂNE

Elinde bir asa kendirden kuşak
Çıkmış yol üstüne gezer divane
Selam verdik mecali yok merhaba
Bakar garip garip süzer divane

Onda kalmamıştı şek ile güman
Derufda eylemiş üfteyle iman
Yol üstünde ağaç gördüğü zaman
Kabında bir harf yazar divane

Bir dem bulut olu göğe çıkardı
Bir damla olup rahmet gökerdi
Bir dem yıldız olup gökten akardı
O an bilenleri üzer divane

Kul Mustafa'm sırdan ayrılmış
Fehmetmeyen akıl sırdan ayrılmış
Vücudu topraktır şerden ayrılmış
Rıza gemisinde yüzer divane

Âşık Kul Mustafa

DİV ÂNE

Geçer sazlık kenarına asa ile
Derdini döker turnalara divane
Yaslanmış sırtını rüzgâra karşı
Boşa geçmiş ömre yanar divane

Bekledikçe uzaklar hasret gelir
Tenine değen yel yaraya gelir
Bülbülü dinler hayale yar gelir
İki damla yaş yoldaştır divane

Kaderi teninden daha karadır
Dost emanetine can fedadır
Bir gün iyiye diğer gün fenadır
Sevdası boynuna halat divane

Gittin çiçek açmaz oldu dağlarda
Duydum ki yârim hasmın kollarında
Dostu düşürmüşler kahpe faklarda
Yollar adın anar oldu divane

11/D

Alp Yiğit Ömer AKKOÇ

UZAK DUR!

Hey, sen cvet sen yasak bir kalbin
Etrafında duran sen
Sonsuz uzaklaştırma cezasına çarptırılan sen
Hadi uzak dur
Ve böyle buyurdular, uzak dur
Hüküm verilmiş bir kez... Uzak dur
Sürler biriktirdim önce
Her bir kelimesini bir kuşa çevirdim
Uçurdum yüreğimden binlerce bir
Sabah vakti
Bekledim sabırla ta ki akşam güneşi
Batıncaya
Kızıl gökyüzü gibi kızıl kanlar içinde
Dönen birkaç kuş oldu
Geri kalanları sordum, sapanlarla
Vurulmuş her biri
Gökten bir ses duyuldu birden sana
Uzak dur dedim!
Kan damlıyordu her bir yerinden
Uzak dur...
Turuncu bir uçurtmayı saldım
Gökyüzüne
Bilmesinler diye benden kapadım
Gözlerimi yaparken
Küçükken uçurtmaya
Mektuplar yazardık ya hani
Bekledim mavi boşlukta öyle sabırla
Günler geçti
Bir ikinci vakti idi yine
Gökyüzünde turuncu turuncu bulutlar
Birden yağmura durdular sağanak
Sağanak
Yumuşacık içine kokum gizlenmiş
Her bir damlanın
Saçlarım, dudaklarım, ellerim

Yüreğim
Nasıl da hasretmiş kokuna
Sonra karanlık, gökyüzü kadar büyük
Bir damla düştü
İmkansızlığını anlatan...
Tanrı ile oyun olmaz dedi bir melek
Kocaman kanatlarıyla yanıma
Konarken
Bu sana son uyarımız olsun yoksa
Beğen ölümlerden ölümleri
Çaresiz çaldım kapısını şeytanın
Öfke dolu gözlerinde sonsuz alevler
Vardı
Ruhumu aldı benden, avuçlarımın
İçine bıraktı kalbimi
Hadi git dedi şimdi, kimse
Tanımayacak seni
Var sevdiğinin yanına tek bir bakış
Var unutma ve sonra sonsuz acı...
Alev renginde bir gökyüzü vardı
Kokun sarmıştı her bir yeri...
Tek bakış hakkın vardı
Sonra gördüm seni beyazlar
İçinde, tıpkı portakal çiçeği gibi
Gözlerimi kırpmadan baktım,
Güzelliğine
Gülümsedin
Sonra sen gülümsedin
Tüm ömrüme bedeldir işte o gülüşün
Bir bakış sonsuz ölüm, kollarımda
Sürtükledi iki zebani
Şimdi...
Ebedi cehenneminde yüzümde ebedi
Gülümseme
Hoşça kal sevdiğim...

Ali ABUZ
Okul Müdürü

YAŞAMI YENİDEN FARK EDİŞİM

Garip bir boşluk... Tarif edilemez bir yokluk... Hissizlik var içimde. Uçurumun eşliğinde ayak bileğimin istemsiz ilerlemesi, parmak uçlarımla rüzgârın hafif esintisiyle gittikçe tüm bedenimi de kendisiyle götürüyor olması dikkatimi kendisine çekiyor. Bir şeylerin eksikliği, ışık hızıyla akan zamanın asırlar yaşatıyor olması benliğimi çürütüyor. Nefesimin yanında beynimin de ritimleriyle oynuyor olması her hücremde ayrı bir sızı yaratıyor. Çevremdeki kuklaların sahte tahta parçaları, iyi geçen tiyatro sahnelerini izlemeyi bırakmak zorunda hissettirebiliyor. Ak mı kara mı dedirtebiliyor.

Sonra bir hazine buluyorum. Beni içimdeki binlerce sese karşı tek başına sadece o halatla kendisine çekiyor. Umarsızca içinde buluyorum kendimi ve onun verdiği tadı hayatıma eş değer kılıyorum. Boş bir kafayı onunla inşaa ediyorum. Onsuz geçen her günün anlamsızlığını düşünerek hayatımı şekillendirmesine izin veriyorum. Benliğimi bir mıknatıs gibi kendine çekiyor. Gözlerimi cezbediyor, kalbimi okşuyor, kimi zamanda beni üzüyor. Rüyalarım haline geliyor. Onda kendimi buluyorum, annemi buluyorum, Ayşe'yi buluyorum, yeni insanlar buluyorum. Farklı biri haline geliyorum. Sonra mavi oluyorum. Özgür oluyorum. Maviyi elimde alıyorum.

Ve her sayfasını saatlerce tekrar tekrar okuyorum. Ben ona âşık oluyorum, onun dünyasını keşfediyorum. Kahveni alıyorum, yüzüme vurduğu sevgi sisini iliklerime kadar hissedip araştırıyorum. Okuyorum ve yaşıyorum. Ve ona kitap adını veriyorum.

Onu yaşamayı sana da tavsiye ediyorum...

Hazırlık C 234
Zehra TAŞ

BATI VE DOĞU(İSLAM) FELSEFESİNE GENEL BİR BAKIŞ

İlk insandan günümüze kadar insanoğlu olarak yaşamımıza bir anlam katma çabası içerisinde olmuşuzdur. İçinde yaşadığımız evreni, dünyayı kendi yaşantımızı sorgulama yoluna gitmişizdir. İlkçağ Yunan filozofu Sokrates "Sorgulanmamış yaşam, yaşamaya değmez." der ve insan nereden geldiğini, nereye gittiğini, neden burada olduğunu, amacının ve görevinin ne olduğunu, nasıl yaşaması gerektiğini hep sorgulamıştır. Evreni anlama çabası içerisindeyken sorduğu sorulara mitolojiler, dinler aracılığıyla cevap bulmaya çalışmış fakat cevaplardan tatmin olmayınca felsefi düşünce ortaya çıkmıştır.

İlkçağda felsefeyle uğraşanlara ve hakikatin peşinde olanlara filozof denmiştir. Filozoflar, yaşamı sürekli sorgulayan alışkanlıkların zincirinden sıyrılmış tavşan tüylerinin sonuna kadar tırmanmaya cesaret ederek sıhırbazın gözlerine bakmaya cesaret eden kişilerdir. Filozoflar sürekli bir sorgulama ve hayret duygusuna sahiptir. Zaten bu özelliklere sahip olmasalardı filozof da âlim de olamazlardı. Üstat Necip Fazıl Kısakürek'in şiirinde dediği gibi "Kuyruğu etrafında dönen kedi hayrette: / Âlim ki, hayreti yok, ne boş yere gayrette!" Filozoflar sayesinde bugünkü bilimler ortaya çıkmış yoğun bir düşünce birikimine sahip olabilmişizdir. Felsefe sadece bireyler için değil toplumlar için de gereklidir.

Felsefe denince Batı felsefesi kabul görmekte İslam felsefesi ise görmezden gelinmektedir. Ne yazık ki bizde felsefe denince Yunanlılarla başlayan Avrupa toplumlarıyla devam eden felsefi hareketler kabul edilmekte Doğu toplumlarına ait düşünce tarihi çok da önemsenmemektedir. Durumumuz, tarlasında büyük bir define sandığı bulunan fakat bundan bihaber yaşayan gariban köylü gibidir. Oysa hayranlıkla adlarını telaffuz ettiğimiz filozoflar, bu definenin farkındaydı. Biz de dâhil tüm dünya yüzünü Batı'ya dönmüş, aklın ışığını ve hakikati orada ararken; Batı'nın filozofları İslam felsefesinin filozoflarını okumakla, idrak etmeye çalışmakla meşguldü. Kimler yoktu ki onları örnek alanlar arasında: Descartes, Spinoza, Hume, Goethe, Bacon, Leibniz, Schopenhauer, Kant, Schiller ve niceleri...

İslam Düşünce tarihi çok önemli âlim ve filozof yetiştirmiştir. Pekî, kimlerdi bunlar:

Farabi: Aristo'yu, Platon'u, Zenon'u okuyup yorumlamıştır. Aklı, ilmin ve inancın merkezine koydu; inançla usu uzlaştırmaya çalıştı. Felsefe, matematik, fizik ve musikiyle uğraştı. Bilimi; fizik, matematik ve metafizik olarak üçe ayırdı. Batılı bilim adamları onun bu sınıflandırmasını ancak 13. yüzyılda kabul edecekti. Sesin titreşimlerle yayıldığını, havanın iletken olduğunu ilk o yazdı. Uşçuydu; erdemin temelinde bilgi olduğunu savladı. Cevher (töz), zaman ve boşluk üzerine kapsamlı tezler yazdı. Yapıtlarıyla bugün dahi düşün çevrelerinde "Doğu'nun Aristoteles'i" olarak kabul edilir.

İbn sina: Fizik çalışmaları, yeniçağ mekaniğine öncülük etti. Pek çok dalda önemli eserler verdi ancak en büyük eseri Batı ülkelerinde 16, Doğu ülkelerinde ise 19. yüzyılın başlarına kadar okunmuş ve kullanılmış olan "el-Kânûn fi't-Tıb" (Tıp Kanunu)'dır. Beş kitaptan oluşan ansiklopedik eserde anatomiden cerrahi yöntemlere, ilaç yapımına ve tedavisine çağın aşan çok önemli bilgiler yer alır.

Gazali: Pek çok kitabı Batılı düşünürler tarafından 12. yüzyıldan önce Latinceye çevrildi. Bunlardan en önemlisi "el-Munkız Mine'd-Dalâl"dir; Descartes'in "Metot Üzerine Konuşmalar" adlı kitabı bu eserle büyük benzerlikler içerir

İbn Tufeyl(1106 – 1186): Hay bin Yakzan, sadece İslam Doğu edebiyatı içindeki eşsiz yeri ile değil dünya edebiyatı üzerindeki etkisiyle de dünya kültür tarihinin en önemli eserlerinden biridir. Birçok versiyonu bulunan bu güçlü anlatının en önemlileri ise İbn Sina ve İbn Tufeyl'e ait olanlardır. Daniel Defoe'nun "Robinson Crusoe"su ve Rousseau'nun "Emile"i, Latinceye ve pek çok Batı diline çevrilen "Hayy bin Yakzan"la büyük benzerlikler taşır. Hatta "Robinson Crusoe"da neredeyse yalnızca isimler değiştirilmiştir

Burada sadece bir kaçından bahsettik dahası da var örneğin : Feridüddin Attar, İbn Rüşd Sühreverdi, İbn Arabi, İbn-i Haldun, Fuzuli ...

Felsefi düşünce evrenseldir. İnsanoğlunun olduğu her yerde felsefi düşünce ortaya çıkmıştır. Felsefi düşünceyi belirli bir topluma ya da uygarlığa mal edip değerlerini yok saymak önemsememek doğru bir tavır değildir. Batı Dünyasında olduğu gibi Doğu dünyasına da ait felsefi birikim söz konusudur ve bu birikim küçümsenmeyecek kadar büyük ve insanlığa ışık olmuş düşüncelerdir.

Ali ABUZ
Okul Müdürü
Felsefe Grubu Öğretmeni

TUNCAY DİNCEL İLE BİLİM VE FELSEFE ÜZERİNE MÜLAKAT

Sinan Aslan: Öncelikle mülakat talebimi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Bana biraz kendinizden bahsedebilir misiniz ?

Tuncay Dıncel: Rica ederim. 1977 yılında babamın köyünde doğdum. İlkokul-ortaokul ve liseyi Adana'da okudum. Üniversiteyi Selçuk Üniversitesi Matematik Öğretmenliğinde tamamladım. Çukurova Üniversitesinde yüksek lisans yaptım. Daha sonra Sinop'ta birkaç yıl görev yaptım ve bu okula geldim.

Sinan Aslan: Teşekkürler. İlk sorumuzla başlayalım. Bilimsel konulara ilk ne zaman ve nasıl ilgi duymaya başladınız ?

Tuncay Dıncel: Bilim yararlıdır, ben de bilimle uğraşayım gibisinden olmadı, kendiliğinden oldu sanki. Doğuştan da gelmiş olabilir. Çünkü bunu kendimden edindiğim tecrübeyle yeğenlerime mikroskop alarak denedim. Pek ilgilenmediler. Birkaç kere bakıp kenara attılar. Yani bende uyandırdığı heyecanı onlarda uyandırmadı. Öğretmenlerimin bana anlattığı bilimle ilgili hikayeler de dikkatimi çekti. Mesela Arşimet'in hikayesi ni anlatınca oldukça ilgimi çekmişti ve heyecanlanmıştım. Kısacası buna benzer sebeplerden ötürü çocukluğumdan bu yana bilime ilgi duyuyorum.

Sinan Aslan: Peki, bilim ve felsefe üzerine hiç araştırma yaptınız mı? Bunlar hakkında ne biliyorsunuz ?

Tuncay Dıncel: Söylediğim gibi zaten çocukluğumdan beri bilimle uğraşan biriydim. İlk hatırladığım 5. sınıftayken paramı biriktirip ışık mikroskobu almıştım. Ortaokul birinci sınıfta da "Bilim ve Teknik" dergisiyle tanıştım ve o zamandan bu yana her sayısını alıp okudum. Bilim tarihi ile alakalı kitaplar, makaleler okudum. Özellikle John Gribbin'in "Bilim Tarihi"ni okuyunca insanlık tarihini ve felsefeyi de öğrenmiş oluyorsunuz. Bilim felsefecisi olan Carl Sagan'ın "Karanlık Dünyada Bilimin Mum Işığı" adlı kitabını okudum ve böylelikle bu konuda bilgi sahibi oldum.

Sinan Aslan: Okuduklarınızdan bilim ve felsefe'nin birbirine nasıl kaynaklık ettiği ve arasındaki ilişki hakkında ne öğrendiniz?

Tuncay Dıncel: Kısaca, bilimin yönteminin felsefi sorgulamadan geçmesi, diye ifade edebilirim. Mesela Galileo'nun "Kuşku bilimin babasıdır" sözü çok önemlidir. Kuşku hem bilimi başlatır hem de felsefeyi, yani soruları doğurur. Felsefe ile bilim aslında bu yüzden iç içedir. Kuşkuları ikna edici kanıtlar aramak hem bilimi hem de felsefeyi ortaya çıkarır, aralarındaki ilişki de budur, diyebiliriz.

Sinan Aslan: Bilim ve felsefenin insanlara faydaları nelerdir?

Tuncay Dıncel: Bilim Tarihi kitabından da edindiğim bilgiye göre ilk bilim insanı büyücülerdir, diye düşünülüyor. Bunlar büyü yapmak için malzeme topluyor ve farkına varmadan biyoloji gibi belirli bilim dallarının da temellerini oluşturuyor. Böylelikle de bilim doğuyor. İnsanlar ana ihtiyaçlarından başka süs eşyası gibi işlerle de uğraşmaya başlıyor ve kafasını kaldırıp insan yapıyor ve bize insanlığı getiriyor.

Sinan Aslan: Peki, sorularım bu kadardı. Bize kıymetli zamanınızdan ayırıp fikirlerinizi bizimle paylaştığınız için size tekrardan teşekkür ediyorum.

Hazırlayan ve Düzenleyen
Sinan ASLAN
11/C

YOUTHQUAKE: GENÇLİK DEPREMİ

*"Bütün ümidim gençliktedir."
Mustafa Kemal Atatürk*

Dünya, genç insanların sayesinde kaçınılmaz bir değişime girdi. Her alanda; başta sosyal, kültürel ve siyasi olmak üzere hayat tarzından, giyimlerine, kullandıkları jargondan, davranış biçimlerine kadar, istedikleri takdirde dünyayı değiştirecek etkilere sahipler. Ülkemizde de çeşitli olaylarda şahit olduğumuz bu durum, dünyada kendini sonuçlarıyla kanıtladı. Bu verilere dayanarak, İngiltere'nin prestijli sözlüğü Oxford 2017'de en çok aranan kelime olan "Youthquake" yani "gençlik depremi" kelimesini yılın kelimesi olarak ilan etti. Genç insanlara olan inancın sağlanmasını yapmak için de iyi bir fırsat oldu.

Mustafa Kemal Atatürk "Bütün ümidim gençliktedir." derken dünyanın belki de daha yeni fark ettiği bu gerçeği o dâhiyane öngörüsü ile yılar öncesinde ifade etmişti. Dinamik, yaratıcı, korkusuz, yeniliklere açık, yenilmekten korkmayan genç insanların neler yapabileceğini görüyoruz. Genel de duyarsız ve apolitik gibi duran yeni nesil, iş başa düştüğünde nasıl bir deprem yaratacağının farkında. Öldüklerinde Che'nin 39, Büyük İskender'in ise sadece 33 yaşında olduğunu biliyor muydunuz? Fatih Sultan Mehmet dünyaya damgasını vurduğunda 21 yaşındaydı. Bu örnekleri çoğaltabiliriz. Önemli devrimlerin genç liderleri kitleleri ardında sürüklemiş, ölümlerinden sonra bile pek çok kişiye ilham kaynağı olmuştur.

Her bir birey değişimin ta kendisi, yeter ki içinde ki potansiyeli fark edebilsin. Hele ki bu genç bir insan ise yapacaklarından korkmak lazım. Seçme ve seçilme yaşının 18'e indirildiği ülkemizde, sorumluluk bilinci gelişmiş, kendine güvenen genç insanları etrafımızda daha çok görmeyi umut ediyoruz. 2017'e dünyaya deprem yaşatan genç insanlar bakalım 2018 de neler yapacak... 2018 yılının kelimesini de merakla bekliyoruz.

Not: ABD'nin önde gelen sözlüklerinden Merriam Webster ise geçtiğimiz 2017 yılının kelimesini "Feminizm" olarak ilan etti. Merak edenler için, sebebini araştırmayı size bırakıyoruz :))

Mine KOCA

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi
İngilizce Öğretmeni

İNSAN NEDEN YAZMAK İSTER?

Sizce bir insan neden yazar?

Zamanın mevsimlere, ayların günlere, günlerin saatlere bölüldüğü bu dünyada insan neden yazmak ister?

Belki de içindeki saatleri ayarlamak isteyen adama söz geçiremediği içindir. Kim bilir...

İnsanlar birçok nedenden dolayı yazabilirler aslında. Kendilerini ifade edemedikleri zaman, yaptıklarının veya yapmadıklarının pişmanlığından bahsetmek için, yalnız olduğu için, bir şeye cevap bulmak için aslında insan kendisini anlatmak için yazar. Yaşadığımız bu dünyadan sıyrılıp kendi iç dünyasını oluşturmak için yazar...

Ancak ne kadar çok neden olursa olsun bu nedenler tek başına insani yazmaya sürükleyemez. Her insan yazamaz hatta bazı insanların aklından bile geçmez yazmak. Ünlü yazar Amode şöyle demektedir: "Yazmak, insanın iç gerçekliğine verdiği bir yanittir."

Neden böyle olur? Neden bir insan durduk yere yazmak ister? Belki de neden insanın kendisidir. Kendi nedenine cevap bulmak için yazar. Aşkına bir maşuk, hastalığına bir şifa ve kendine bir ben bulmak ister. Kelimelerin neden kendisini bulduğunu, içindeki ilhamın sırrını bilmek ister. Bilemezse delirir. Belki de bu yüzden Sait Faik " "Yazmazsam delirecektim." der.

Yazmak hayatı keşfetmenin, aşkı bulmanın, kendini anlatmanın bir yoludur. Her yolun sonunda ulaşılacak bir yer olduğu gibi bu yolda da ulaşılacak yer insanın aradığı şey kendini bulmaktır.

K. Nur SERT
9/E 83

İnceleme

Ahmet Kutsi Tecer / Bütün Şiirleri

Ahmet Kutsi Tecer'in "Bütün Şiirleri" adlı kitabı genelde pastoral lirik epik ve didaktik şiirlerden oluşuyor. Şiirlerde genelde aşk veya memleket sevdası ele alınmış ve gerçekten okuyup üstünde düşünmeye değer nitelikte bir şiir kitabı. Şiirler gayet anlaşılır ve süslü ifadelere yer verilmemiş, birçok şaire göre fazla sade bir anlatım sergilenmişti. Yani kısaca söylemek gerekirse şiirleri gayet severek soluksuz bir şekilde okudum, tabi bir kaç anlam veremediğim şiir de vardı.

Biraz derine inmek gerekirse, kitapta en çok beğendiğim şiirlerden biri hatta en beğendiğim şiir "Eğer Bir Gün Ölürsen" şiiriydi. Bu şiiri bu denli beğenmemin sebebi yasarken yapamadığı ve içinde ukde kalan hayallerini çok güzel bir şekilde ele alışıydı. Örneğin beni en çok etkileyen dizeler şunlardı:

*"Eğer bir gün ölürsen gençliğime doymadan
Kumral başımı senin dizlerine koymadan
Eğer bir gün sönerse gözlerimin ateşi
Parlamazsa başımın üstünde aşk güneşi
Ölürsen bir gün eğer"*

Şair burada bir bakıma en büyük hayalini gerçekleştirmeden ölmekten korktuğundan bahsediyor. Bu dizeleri okurken şiir beni, ben ölürsen hayallerime ne olur diye düşünmeye sevk etti. Her okuduğum dizede kendi korkularım canlandı gözümün önünde, bu nedenle bu lirik yapıdaki şiiri dönüp dönüp okumak istedim.

Kitapta bir diğer sevdiğim şiir ise epik bir yapıya sahip olan "Ben Süleyman" şiiriydi. Şair, Osmanlı padişahı Sultan Süleyman'dan bahsediyor, onun hayatını kısa cümlelerle anlatıyordu. Şiiri çok sevdim çünkü bir biyografinin şiire dökülmüş hali gibiydi adeta. Hem epik hem didaktik bir yapıya sahip olan bu şiir Sultan Süleyman'ın bir cihan padişahiyken, aslında içinde yaşadığı korkuları ve belki pişmanlıkları ele almıştı. Bu şiir aslında hiçbir şeyin görüldüğü gibi olmadığını bir kere daha hatırlattı bana şu dizelerde:

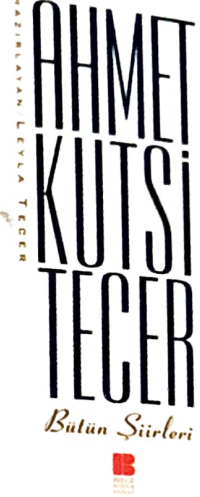
*"Ben Süleyman, zelil, sefil, perişan,
Ben yanı şehzade- i âli Osman
Tam kırk yıl hapisim bu şimşirlikte;
Kölem, cariye ve kalfam birlikte"*

En beğendiğim şiirlerden biraz bahsettiğime göre artık kitabı genel olarak ele almak isterim. Kitap bölümlere ayrılmıştı. Örneğin ilk bölümün adı "Tabiat Odam" dı. Bu bölümde pastoral şiirler yer alıyordu. İkinci bölümde lirik şiirlere yer verilmişti. Bu kısımda en beğendiğim şiir "Keder ve Ümit " şiiriydi. Bir diğer bölümde pastoral şiirler ve memleketle özlemle ilgili şiirler yer alıyordu. Açıkçası bu bölümü pek severek okumadım. 4. Bölümde öğütler halinde şiirler vardı bu yüzden bu kısım ilgimi çekti. Öğütlerin şiire dökülmesini ilk olarak bu bölümde gördüm.5. Bölümün adı "Paris Açları " idi. Bu kısmı da çok severek okudum çünkü anılar şiirle birlikte anlatıyordu. Bu kısım bana Nazım Hikmet 'in şiir tarzını anımsattı ve çok severek okudum. Kitabın son kısmı ve keşke hiç bitmese dediğim kısım ise "Gelişigüzel " kısmıydı. Kitabın en sevdiğim şiiri olan 27 Mart 1961 şiiri bu kısımdaydı.

*"Önünde ne güzel günler var, kızım
Nice ilkbaharlar, yazlar ve güzler...
Bu yıldönümünde dileğim, arzum,
Ömründe bahtiyar ol, görme keder."*

Bu kısımda Ahmet Kutsi Tecer, ölümüne yakın bir zamanda yazdığı bu şiir kitabını kızına bir defter olarak armağan ediyordu ve birada çok duygulandım. Daha önce hiçbir şiir kitabında böyle bir şeyle karşılaşmamıştım. Eminim birçok okuyucunun da ilgisini çekecektir bu şiir.

Biraz şairden de bahsetmek istiyorum. Ahmet Kutsi Tecer'in sadece bu kitabını okudum fakat sair hakkında birçok bilgi edindiğimi düşünüyorum. Mesela şair tam bir şehir aşığı neredeyse tüm şehirler için bir şiiri var. Bizim sadece bir yaşam alanı olarak gördüğümüz yerleri o bambaşka bir bakış açısıyla adeta bizi hisseden ve bizim mutluluğumuz için çabalayan birer varlıkmış gibi tanımlamıştı. Ayrıca Ahmet Kutsi Tecer'in birçok şaire benzemeyen farklı bir anlatımı vardı. En başında da dediğim gibi fazla sade bir anlatımı var. Bu nedenle bu kitabı çok sevdim. Bir şiirin abartılmı adan, fazla süse yer verilmeden, açık bir dille de harika bir şiir olabileceğinin güzel bir kanıtı oldu benim için bu kitap. Kesinlikle okunmaya ve incelenmeye değer nitelikte olan bu kitabı okuduğum için çok şanslı hissediyorum kendimi.

SANATPEREST ve SANATAVER

Bir sanat-perestim.

Güzelliğe manzumeler dizen
Gülüşün ahengini nesnelere döken
Gururun renklerini tasvir eyleyen
Göğün üstüne kubbeler inşa eden
Giryanın motiflerini düğüm düğüm işleyen
Galibiyetten göğeren büzgüleri uçurumlardan uçuran
Alevlerin alazına pervaz olan
Gerçeklerin hakikatini kuşça şakiyan bir sanat-perestim!

Bir sanat-aversin!

Manzumelerdeki benzetmeleri tarumar eden
Nağmelerdeki ahengi mukallit eyleyen
Tasvirlerdeki elvanı kaosa düşüren
Kubbelerdeki mukavemeti zir ü zeber eden
Motiflerdeki ilmekleri en onulmaz noktalarda koparan
Büzgülerdeki sanatsal çırpınışları kördüğüm eden
Kanatlarımdaki titreyişleri ateşinde kavuran

Hakikatlerin gerçeğini inşa eden dilleri lal eden bir sanat-aversin!

Adil TUTUMLU
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

SESSİZÂNE

Söylenecek söz bulunmaz bazen suskunluk depreşir sessizane

Mahkûmsak bedenimizde
ruhumuzu uçuramıyorsak kafesimizden
Beklemek gerek sessizane

Haline yok ise dermanın
gelmiyorsa bedeninden
damarlarına takatin katreleri
ummak gerek sessizane

Sunuluyorsa kahrın daneleri
sevincin yokluğunda
edemiyorsan buna itiraz
yutkunmak gerek sessizane

Gidilemiyorsa diyardan diyara
darda çakılıp kalmak hükümse
sehpanın ayaklarına
vurmak gerek sessizane

Hakka dair söz söyleyemiyorsan
hakka kulak vermek gerek
ikrardır diyerek dinlemeli sessizane

Bilmediklerini bilmeyen bilenlerin huzurunda
bildiğini bilememeye kalırsan maruz
dişini sıkman gerek sessizane

Tel'in etmekten başka proteston kalmıyorsa
elinden ve belinden gelen yok ise
kalben durmalısın sessizane

Adil TUTUMLU

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

ÇAĞIMIZIN PROBLEMLERİ

Nasıl her çağın kendine özgü problemleri varsa bizim çağımızın da problemleri vardır. Yaşlıların, çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin olduğu gibi sadece kendi kuşaklarını kapsayan problemleri de vardır. Çağımız gençlerinin problemlerinden birkaçını ele alalım mesela depresyon, sağlıksız beslenme yani obezite, internet bağımlılığı ve ergenlik gibi.

Günümüz gençlerinin problemleri yakın bir zamanda ortaya atılan ergenlik kelimesiyle artış göstermiştir. Ergenliğin yaş sınırı çeşitli faktörlere göre değişiklik gösterse de toplum tarafından 12-21 yaş arası olarak kabul edilir. Gençlerin bu yaş aralığındaki davranışlarını en fazla etkileyen şeylerden bir tanesi de ailenin genç üzerindeki tutumudur. Aile söz ve davranışlarıyla ergenin psikolojisini şekillendirir. Günümüz anne babaları ergen olduğunu düşündüğü çocuklarını fazla serbest bırakarak gencin şımarmasına yol açar. Ergenlik döneminde, yapar, eder, gençtir, sözleri gencin hiçbir şey yapamayacağı, beceremeyeceği düşüncelerini ortaya çıkarır. Hâlbuki bu yaş aralığı Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaş, Hz. Muhammed'in ashabım dediği 10 yaşındaki Ali'nin yaşıdır.

Bir diğer problemimiz ise depresyondur. 2012 yılında 36 milyon 881 kutu depresyon hâbi satılmıştır. Rakamların kısa zamanda bu kadar artış göstermesi dikkat çekiyor. Sebebini inceleyecek olursak gün boyu efkâr müziği dinleyip uğraşacak işi gücü olmayan kişi depresyona girmesin de kim girsin. Maalesef böyle bir modern çağın içerisindeyiz.

Çağımızın bir diğer ismi de teknoloji çağı olarak biliniyor. Teknolojide bu kadar ilerlemişken elbette iletişim çağında yaşadığımızı düşünebiliriz. İstedikimiz her an istedikimiz kişiye ulaşabiliyoruz. İletişim olanakları bu kadar gelişmişken neden çağımızın en büyük problemlerinde bir tanesi de iletişim olarak kabul edilmekte. Eğer telefondan, tablettan, bilgisayardan, televizyondan kafamızı kaldırmazsak konuşamayan bir nesil yetişecek. İnsanlar yüz yüze konuşmaya şimdiden zorlanmaya başladılar bile. Yaşamımızdaki bir diğer kötü etken ise televizyondur. Cevaplanması kolay ama aynı zamanda zor beş soru sormak istiyorum:

- 1 Çocukunuzun ya da kardeşlerinizin tanımadığı yabancılarla konuşmasına izin verir misiniz?
- 2 Çocuk bakıcısı olarak evinizde çocuğunuzla yalnız bırakacağınız kişinin yalancı ve hırsız birisi olmasına izin verir misiniz?
- 3 Peki, bu bakıcı alkolik ve gayriahlâki birisi olsaydı da çocuğunuzun ona emanet eder miydiniz?
- 4 Madde bağımlılığın çok keyifli bir şey olduğunu empoze eden birisinin çocuğunuzun yetiştirilmesine razı olur musunuz?
- 5 Kötü örnekler sergileyen, hareketlerini sevmediğiniz kişileri evinize misafir etmek ister misiniz?

Bu saydıklarımın hangisi televizyon vasfı değil ki? Sabah evden çıkarken kardeşlerinize, çocuklarınıza televizyon kumandasını verip akşama kadar gelmezseniz; televizyon çocuklara bakıcılık bile yapar. 'Bak oğlum üstteki tuşa basıyorsun kanallar ilerliyor, aşağıya basınca geri geliyor, merak etmeyin o sizden iyi biliyor. Ama bakalım bilinç altına nel er giriyor?'

Şu an Fransa'da medya yüksek konseyi 0-3 yaş arası çocukların çocuk kanalı dahi televizyon izlemesine yasak getirdi. Çünkü bu yaş aralığındaki saniyede 30 milyon sinaps kayıt yaparlar. Ne sizin elinizdeki kayıt cihazı ne de kamera kısacası hiçbir alet saniyede 30 milyon sinapslık kayıt yapabilir. Televizyon aşlında normal olmayan şeyleri bizim görmemizi sağlayıp alıştırmaz ve anormal şeylere sıradan gözüyle bakmamıza zemin hazırlar. Dizilerde çok fazla işlenen boşanma olayları, kavga olayları, kimin kiminle olduğunun dahi belli olmamasının kültürümüzde olmayan şeylerdir. Ve bu tür diz ve filmler gençlerin ve çocukların yaşamını oluşturan aile kurumunu basitleştirir. Bilim adamı Claire CAMPDUSH evlilikten önceki birlikteliklerin evliliği mutsuzlaştırdığını söyler. Boşanmaların, ayrılıkların sayısının bu kadar artmasının nedenlerinden biri de bilinçsiz gençler ve önem verilmeyen düşüncelerdir.

Avrupa ülkelerinde evlilere sadece evli oldukları için verilen maaş evin geçinmesi için yetiyor da artıyor bile. Bunun arka planında ise Avrupa'da evlilik oranlarının azalması ve gayrimeşru ilişkilerin gün geçtikçe artmasıdır. Bizim şimdi Batı medeniyeti diye adlandırdığımız yaşam biçimini gelecek nesiller yaşayacaklar. Belirtilerini şimdiden göstermeye başladı bile.

Bir diğer problemimiz obezite yani aşırı kilo teknolojinin zararları arasında yer alır. Hareketsiz yaşam ve fastfood beslenme sağlıksız ve obezite besinlere yol açıyor. Bunu önlemek için düzenli spor yaparak ve fastfood besinleri yemeyi azaltarak tedbirler alabiliriz. Türkiye'de her dört kişiden biri obezdir. Dünyada toplam 2 milyar obez insan vardır. Ülkemizde de obezite için pek çok önlemler alınmaktadır. Mesela 500 den fazla çalışani olan işyerlerine spor merkezlerinin açılması zorunluluğu ve gıdaların etiketlerinde farklı renklerde ne kadar besin ve enerji bulunduğunun belirtilmesi gibi projeler hayata geçiriliyor.

SONUÇ

Çağımızın ve gençliğimizin problemlerine baktığımızda hepsinin birbiriyle bağlantılı olduğunu gördük. Ele aldığımız problemlerin arka planlarına baktığımızda yanlış batılılaşma, teknolojiyi yanlış kullanma, bilinçsiz aile kurumlarının birtakım olumsuz özellikler taşıdığı sonucuna vardık. Bunların en önemlileri özorite yokluğu ve milli değerlere önem verilmemesidir. Toplumumuzun bir kısmının buraya kadar çizilen karamsar manzarada değişiklik yapması mümkün değil midir? Elbette mümkün. Sorunları fark eden gençlik ve doğru bir eğitim çoğu problemin üstesinden gelir. Ayrıca kitap okumak da internet bağımlılığını azaltarak bilinçli bir gençliğin tüm motiflerini topluma kazandırır.

10/C 707
Vahide Gül KAYALI

KORKARIM

Ağlarım da acımam gözyaşıma,
Sel olursa boğulmaktan korkarım.
Bu hayatta ben akılsız başıma,
Umduğumun gelmesinden korkarım.

Pek çoraktır toprakları gönlümün,
Bir ot bile yeşerirse korkarım.
Ellerinde bir buketle ömrümün,
Kalanını göremezsın korkarım.

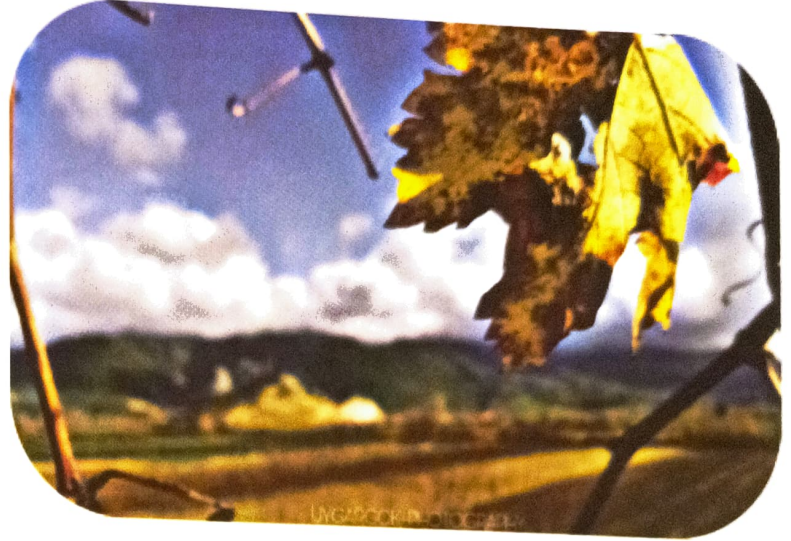
Düşlerinde düşkün olan bir kıza,
Derman olsam dert olamam, korkarım.
Utanmadan nasip almaz arsıza,
Demir olsam sert olamam, korkarım.

Masivadan geçip de sen Allah'a,
Rükû etsen secde etmen korkarım.
Öncesini inkar eden sağıra,
Gerçekler de fayda vermez korkarım.

Ümit kaybetmesem bile yarından,
Vaatlere güvenemem, korkarım.
Ne yazık hayatımın baharından
Saçlarıma kış giriyor, korkarım.

Furkan ADAKANER

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi 2017 mezunu
Hacettepe Üniversitesi - Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencisi

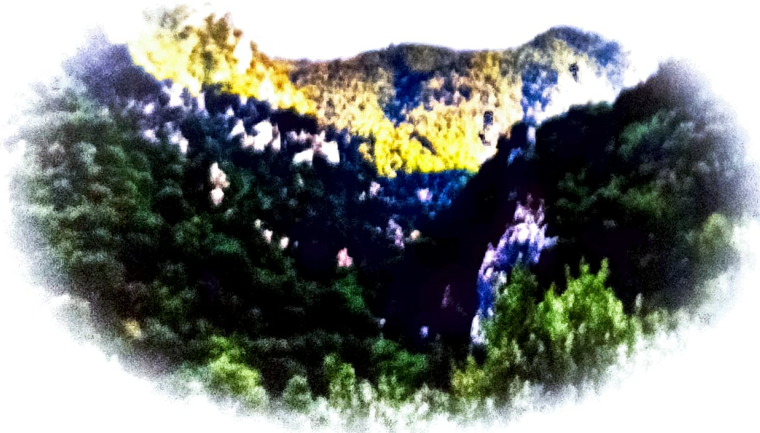

SENSİZLİK

Haddizatında ben de seni düşünürdüm yatmadan önce
Aklıma gelirdi kıvrıkcık kömür siyahi saçların
Sonra gökyüzündeki yıldızlarla konuşurdum güzelliğini
Onlar da katılırlardı benim düşünceme
Sonra seni yıldızlardan kıskanırdım

Bir gece yine yıldızlarla konuşmak için tımandım merdivenleri
Koyamayacağımı söyledim ona senden başka birini kalbime
Ruhumun ağırlığını bedenimin taşıyamadığını açıkladım
Sana karşı olan efsunkarlardığımdan daha bahsettim
İnandı bana senin aksine
Sense hayal kırıklığına uğrattın beni her zaman yaptığın gibi

**Hazırlık - A
Bengisu POLAT**

ADI MEVLANA

Deniz kıyasına oturdum bugün kirpiklerim ıslak
Yanık kokulu rüzgârlar çarptı yüzüme
Dalgalarda kendimi kaybettim
Sessizlik sessiz, kalbim darmadağın
Umutum ise yorgun
Okyanusta yapayalnız kâğıttan bir gemi gibiyim
Korkuyorum... Cesaretim kayıp
Bana güç veren bir yoldaş yanımda MESNEVİ
Kalbime dokunuyor, ruhumu oksüyor sözleri
Onu okudukça yol alıyorum, saydamlaşıyorum
Güzel bakıyor güzel görüyorum
Herkesi kardeş sanıyorum
Ruhum huzur buluyor yavaş yavaş
Çıkamayız bazen gölgelerden
Birinin gönlümüze değmesi önümüzdeki pencereleri aralaması gerekir.
Birinin sözleri elimden tuttu benim
Meğer sıyahmışım ben
O, bendeki beyazı buldu
Önümdeki peredeleri araladı.
O ki adı gönlüme kazılı Mevlana
Onunla birlikte içteki cevherin önemini öğrendim
Gururumu ve nefsimi dipsiz, kıyasız bir kuyuya attım.
Yanıyor ruhum yanıp yanıp sönüyor
Söz dinlemez oluyor sözler
Dünya gibi etrafımda dönüyorum
Kâbe sanıyorum her şeyi
Uslanmayan bir çocuk gibi kalbim
Şuan avuçlarımda içinde
Rabbe dua ediyorum kendim için, onun için, herkes için
O sırada ölüm bir avuç toprak atıyor yüzüme
Zaman eriyor sanki
Beni alıyor deli zaman yarın nelerde bilmiyorum
Annemin çocukken bana açtığı kollar gibi
Ölüm açmış bana kollarını
Ben ki hayata zor yetiştim koşmak istemiyorum ona
Direnenken fırtınada çırpınan kanatlar gibiyim
Direnmeyi bırakıyorum ayrılığa dönüyor bak yüzüm
Gözümden bir damla yaş süzülüyor, dilimden sözcükler MEVLANA

Hazırlık – B 225
Zeynep ERBAŞLI

KAÇ YAŞINDAYDIN?

İlk kendini fark ettiğinde kaç yaşındaydın?
Kaybettiğinde,
Bulamadığında,
Kendinden vazgeçtiğinde kaç yaşındaydın?
Kendini birine ilk anlattığında, kendini ilk anladığında,
Kalbinin ilk yenilgisinde kaç yaşındaydın?
Bir şeylerin hayattan geldiğini anladığında,
Hiç kalbin kırılmış mıydı?
'Farkındalık' kelimesini hayatına ilk aldığıda,
Kendini birine anlatacak kadar yorgun ve çaresiz miydin?
Hayattan beklentilerin sadece hayallerinden ibaret miydi?
Hayata doğru ilk adımlarını attığında,
Vazgeçmenin aslında kaybetmek olmadığını öğrendiğinde,
Şiirlerden hüznü alabiliyor muydun?
Şairin bir şiirinde kendini ilk bulduğunda,
Kendini kaybetmiş miydin?
Detaycı biri olduğunu fark ettiğinde,
Hayatındaki küçük günahları biliyor muydun?
Kendi kararlarını kendin vermeye başladığında,
Kaybetmenin acısını hiç tatmış mıydın?
Birini hayatına almak istediğinde,
Hasretin can yaktığını sana anlatmışlar mıydı?
Kendini sana anlatan şairler bulduğunda,
Kendi kendine şair olmuş muydun?

Ezgi YILMAZ
9- E / 116

Neden Satranç?

Satranç zekâ ve muhakeme oyunudur. Altmış dört kare üzerinde hareket eden, otuz iki taş ile oynanır. Son üç asır içinde popülerliği artmakla birlikte, binlerce yıllık geçmişe sahiptir. Günümüzde satranç bir beyin sporu olarak kabul edilmektedir. Tüm dünyada lisanslı satranç sporcusu sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Ülkemizde bugün itibarıyla sekiz yüz bin lisanslı satranç oyuncusu bulunmaktadır. Bu sayı satranç geleneğinin güçlü olduğu eski doğu bloğu ülkelerinde milyonlarla ifade edilmektedir.

Satrançın ilk kez M.S. 570 yıllarında Hindistan'da ortaya çıktığı biliyoruz ancak bu oyunun hikâyesini biliyor muyuz?

Rivayete göre, bundan yıllar yıllar önce, Hindistan'da tek zevki savaşmak olan bir kral hüküm sürmekteymiş. Bu kral, savaş stratejilerini komutanlarına denetmekten büyük keyif alıyordu. Girilen savaşlar yıllarca sürüyor, karşılıklı olarak halklar büyük zarar görüyordu. Ancak bu durum kralın umurunda değilmiş, bir süre barış olsa da kral huyundan vazgeçemeyip, sebepsiz yere, başka bir komşusuna savaş açarmış. Yıllarca süren bu savaşlar halkı perişan edip içten içe isyanlara sürüklemiş. Ne var ki, krala karşı, ellerinden pek bir şey gelmezmiş.

Bunalmış halk, isyan edememenin çaresizliği içerisinde Hindistan'ın en bilgili kişisi olan "Yüce Bilgin'e gitmeye karar vermiş. Yüce Bilgin, yaşamı boyunca yüzlerce kitap okumuş, oldukça bilgili, bir hayli de tecrübe sahibi biriymiş. Halk, Bilgin'in kapısını çalmış, dertlerini ona anlatmış ve kralı savaştan vazgeçmeye bir şekilde ikna etmesini istemiş.

Yüce Bilgin düşüncelere dalmış. Çünkü kralı, ülkenin refahı için en uygun yol olan bu davranışa ikna etmenin zorluğunun farkındaymış. Bilgin, "Düşünmem için bana biraz zaman tanıyın," demiş.

Halk umut ve heyecanla Yüce Bilgin'in kapısında beklemiş. Bir gün, iki gün, üç gün derken bir hafta geçmiş. Yüce Bilgin evinden çıkmış ve "Beni krala götürün," demiş.

Krala Yüce Bilgin'in geldiğine dair haber verilmiş. Kral, Yüce Bilgin'i takdir edermiş; bu yüzden onu, sarayında güzel bir şekilde karşılamış.

Yüce Bilgin'in kucağında bir kutu varmış. Yüce Bilgin'i izleyenler, "Bilgin belki krala akıllansın diye bir kitap getirmiştir," diye geçirmiş. Ya da "İçinden zehirli bir yılan çıkacak da kralı mı ısıracak?" diye türlü düşüncelere dalmışlar.

Hayır, olay haklı düşlediği gibi gerçekleşmemiş.

Yüce Bilgin sorunları zekice ve barışçıl bir şekilde halledecek kadar akıllı birisiymiş.

Bilgin kutuyu açmış, içinden değişik şekillerde taşlar çıkmış. Kral ne olduğunu anlamamış ancak daha sormaya kalkmadan Bilgin anlatmaya başlamış:

– Kralım, savaşmaya olan düşkünlüğünüzü hepimiz biliyoruz. Pekala, size aynı gün içerisinde defalarca savaşma imkanı verecek bir şey olduğunu söylesem? Bu ufak taşlar askerleriniz. Eh siz de oyunda şahsınız! Ve de yanınızda başyardımcınız ve vezir var. Bu gördüğünüz satranç tahtası üzerinde karşı taraftaki düşmanla savaşacaksınız!

Kral oyunla oldukça ilgilenmiş. Taşların nasıl hareket ettiğini, oyunun bütün kurallarını öğrenmiş. Oyunu öyle sevmiş ki bir daha komşularıyla savaşmamış çünkü satranç tahtasında savaşmak hem masrafsız hem de daha eğlenceliymiş.

Hindistan halkı böylece büyük bir beladan kurtulmuş. Öte yandan kral bu oyunu öyle beğenmiş ki Yüce Bilgin'e dile benden ne dilerse demiş.

Parada pulda gözü olmayan Yüce Bilgin "Kralım sizden çok fazla şey istemem, buğday verseniz yeter. Bakın bu satranç tahtası altmış dört kare. Birinci kareye bir buğday, ikincisine iki, üçüncüye dört, dördüncü kareye de sekiz ve sonrasında hep böyle iki misli artacak şekilde her kareyi doldurmaya yetecek kadar buğday yeterli," demiş.

Kral kızmış, "Yüce Bilgin ben sana altın, elmas, toprak verebilirdim. Sen sadece buğday mı istiyorsun, hayret," demiş.

Ne var ki toplam buğday hesaplanınca 570 milyar tondan daha fazla olduğu ortaya çıkmış. Bu kadar buğdayı üretmek için oldukça uzun yıllar gerekirmiş. Bilgin'in ömrünün bu kadar buğdayı almaya yettiğini sanmıyoruz ama bu hesabı duyan kralın Yüce Bilgin'in zekasına bir kez daha hayran kaldığı söylenir.

Satranç hayat ile o kadar ilintilidir ki satrançta ilerleme kaydeden bir birey hayat sahnesinde de olayları doğru değerlendirerek karar verme açısından insanların onlarca adım önünde olacaktır. Satrançta basit gibi görünen bir hamle 3-5 hamle sonrasında veya oyun sonunda çok değişik pozisyonlara neden olabilmektedir. Tıpkı hayatta da aldığımız önemsiz gibi görünen kararlar ileride bizim yaşamımızı tamamen etkileyecek seçimler olabilir. Satranç bize boş vakitlerimizi doğru değerlendirmemizi, planlı hareket etmenin önemini ve gerekliliğini kavratır. İnsanın problemler karşısında süratli, doğru ve çabuk düşünebilmesi ni, doğru yorumlamasını geliştirir. Kişiyi kendine güven duygusu aşılar. Daha sayamadığımız birçok nedenden dolayı şöyle diyebiliriz; 'satranç insana resmin bütünü görmeyi öğretir.' Ülkemizin geleceğinde büyük başarıları imza atmaları adına satranç gelecekte kuşaklarımıza sevdirmeli ve bu sporun gelişmesine katkı sağlamalıdır. Ben de katkı sağlamak adına web sitesi kurdum. Ziyaret etmek için www.iklatsatranc.xyz linkine girebilirsiniz.

11/A
Ahmet ALTINAY

Osmanlı Türkçesi

انسان ايکي شي بيلملي،
حدديني و حسايي...

@asbl_osmanliturkcesi_platformu

Bahtiyar Vahabzade Sosyal Bilimler Lisesi olarak okulumuzda Osmanlı Türkçesi'nin öğrenilebilmesi amacıyla birçok çalışma yapmaktayız. Örneğin, sosyal medya üzerinden @ASBL_Osmanliturkcesi_platformu olarak düzenli bir şekilde yaptığımız paylaşımlarda hem bilgilerimizi ölçüyor, hem de bilgilerimizi tazeliyoruz.

ASBL OSMANLI TÜRKÇESİ İLE YARIŞIYOR BİLGİ YARIŞMASI

Okulumuzda düzenlenen ASBL Osmanlı Türkçesi İle Yarışıyor Bilgi Yarışmasında, amacımız kaybedeni olmayan bir yarışma olmas ıydı. Kültürümüz ve tarihimizle olan bağları güçlendirmektir.

Yarışmamız iki aşamadan oluşmakta. İlk etap da üçer grupluk şubeler arasında, ikinci etap da ise devre birincisi şubeler arası final turu yapılmıştır.

OSMANLI TÜRKÇESİ BİLMENİN ÖNEMİ

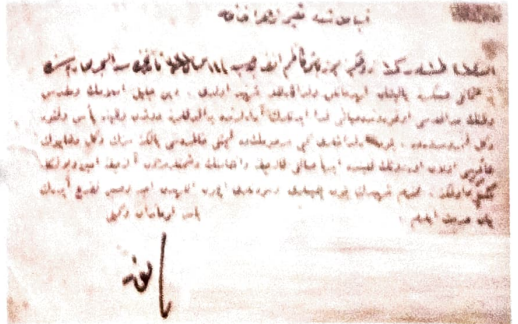
Türkçenin tarihî devirleri içinde bin yıllık bir geçmişi olan Osmanlı Türkçesi, atalarımızın yüzyıllar boyunca ortaya koydukları kültürel eserlere doğrudan ulaşmanın önemli bir yolu, geçmişle gelecek arasında kültürel bağlar kuran bir köprü, milli ve manevi değerlerimizin taşıyıcısıdır.

Millî kültürümüzün temelini teşkil eden eserlerimizin hemen tamamı Osmanlıcadır. Hâlbuki yeni neslimiz, kim bilir hangi dedesinden kalma bir kitap veya eski bir tapu senedinin, bir paranın, bir çeşme kitabesinin üzerindeki yazıları okumaktan mahrumdur. Tarihî bir çarşı girişindeki ya da belki her gün altından geçtiği üniversite giriş kapısındaki Osmanlıca metnin gerek muhteva gerekse estetik zevkini yudumlamaktan uzaktır.

Ecdadımızın bin yıllık şanlı bir tarih koridorundan bizlere armağan ettikleri sayısız güzide eserler bugün fikrî ve estetik boyutta çoğumuza maalesef bir turiste olduğu kadar uzak, anlamsız ve yabancıdır. Değil mahiyetlerinden, varlıklarından dahi habersiz olduğumuz milyonlarca taş baskısı ya da birçoğu sahasında otorite olmuş ve hâlâ bu vasfını koruyan el yazması nadide eserlerimiz vardır. Bu kıymetli eserlerimiz ve milyonlarca arşiv belgemiz kütüphanelerin tozlu raflarından gün ışığına çıkarılacakları günü beklemektedir.

Yedi asır cihana hükmetmiş bir milletin çocukları, önelere konulan çevirilerin dışında atalarının bugüne kadarki kültür birikiminden istifade edememektedirler. Bu çevirilerin birçoğunun eksik ya da hatalı olması ise ayrı bir vakadır. Şu hâlde günümüz gençliğinin hiss esine, birkaç bin sene önceki kültür mirasını rahatlıkla okuyup anlayabilen diğer milletlerin gençlerine imrenmek mi düşünüyor? Neden biz de kendi çocuğumuza, araştırdığı herhangi bir mevzuda ecdadının birikimine birinci elden uzanabilme imkânını tanımayalım? Çok boyutlu bir altyapıya sahip ve tarihine yabancı kalmamış, büyüklerine sevgisini ve saygısını kaybetmemiş bir nesil, geleceğe daha ümitle bakmamızın bir teminatı değil midir?

Üzüntüyle belirtelim ki Batılı araştırmacıların hem konuşma dili cihetiyle Türkçeyi hem de bir yazı dili olan Osmanlı Türkçesini öğrenerek yaptıkları derli toplu araştırmalardan bugün Osmanlının torunlarından ancak İngilizce bilenler istifade edebilirken bilimsel çevirileri yapılan bu yabancı kaynaklar da ne gariptir ki bir sokak ötedeki kendi millî kütüphanelerimizi referans göstermektedir. Gönlünde millî kültürden bir nebze olsun hissesi bulunanların, içinde bulunduğumuz bu vaziyete üzülmemesi mümkün değildir. Osmanlıcaı öğrenmek, öz yurdunda kendi kültürüne yabancı kalmış bir neslin vicdan muhasebesinde ecdadına ve tarihine karşı vadesi çoktan dolmuş bir fikir borcudur.

OSMANLI TÜRKÇESİ İLE HATIRA

DARÜLFÜNUN MAARİFİMİZ HAKKINDA DER-HATIR ETTÜKLERİMİZ :

Ne çektük be!
Hacelerden çektük!
İnzibatlardan, muhafızlardan, sahiphanelerden, konu-komşudan çektük!
Yetmedi bilcümle mahlukattan çektük!
Yetmedi önüne gelen talebesiniz deyü vaazlar, nasihatler çektü.
Doymadılar ütüler çektiler ser ü başımıza!
Ne çektük be!

Talebe idük netekim;
Nan yok demedük, hamur açamayuz demedük,
Alantirikli süpürge sapıyla bazlamalar açtuk,
Patates başımızın tacı, her türlü çorba midemizin ilacı eyledük.
Melemenî mübarek eyledük, makarnayı hazret belledük
Bilcümlesinin dibini ekme ile sıyırıp bulaşık eylemedük
Pak demedük, pis demedük. Bütün kapkacağı bir ettük
Bulaşık derdini dert edüp dertlenemedük.
Ne çektük be!

Baran demedük, boran demedük.
Umumi vasıtalarla taşınduk fakiltelere.
Dolmuşlar kaçurduk, turşu bidonları otobüslerde istiflendük,
An oldu tabanvayla mektep yolın aşındurduk.
Sıralar, kuyruklar çektük;
Yemekhanede, yatakhane, helahanede ve daha nice bilmemhanede neler neler çektük!

ATeMe demedük, postahane demedük, bankahane demedük
Kuruş kuruş hesap eyleyüp fahri muhasebeci ünvanı eyledük.
Burs kuşu kondu konmadı omzumuzu, kredilere tamah ettük mecburen
Ne çektük be!

Daha neler neler çekmedük ki!
Soğumuş kayfe demedük, bayat çay demedük;
Umumunu indürdük işkembe-i kübraya mecburiyyetten.
Sahaf demedük, korsancı demedük;
Cümle kütüphane-i memleket arasın safa-merve eyledük.
İmtihan-ı vize, imtihan-ı final demedük;
Leb demeden leblebiyi yazamadığımız için,
Hâcenin katiplerine imtihandan evvel nice eller açtuk.

Pirof demedük, üstad demedük;
Alayına nice diller döktüğümüz, iltifatlar yağdurduğumuz zamanlarda:
Ortalık sırma saçlılardan, badem gözlülerden geçilmez olurdu.
Ne çektük be!

İmtihandan evvel hâceden,
Müsabakadan evvel refikten,
Müstesna günlerde refikadan,
Mayıştan önce pederden,
Ay sonlarında sahiphanelerden,
Nice nazlar, nice kapisler çektük!
Ne çektük be!

98 Senesi

Muharrem'in Yegirmi Sekizinci Gicesi

Adil TUTUMLU

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni